X. évfolyam 41. szám

1954 október 7.

Ára 70 fillér

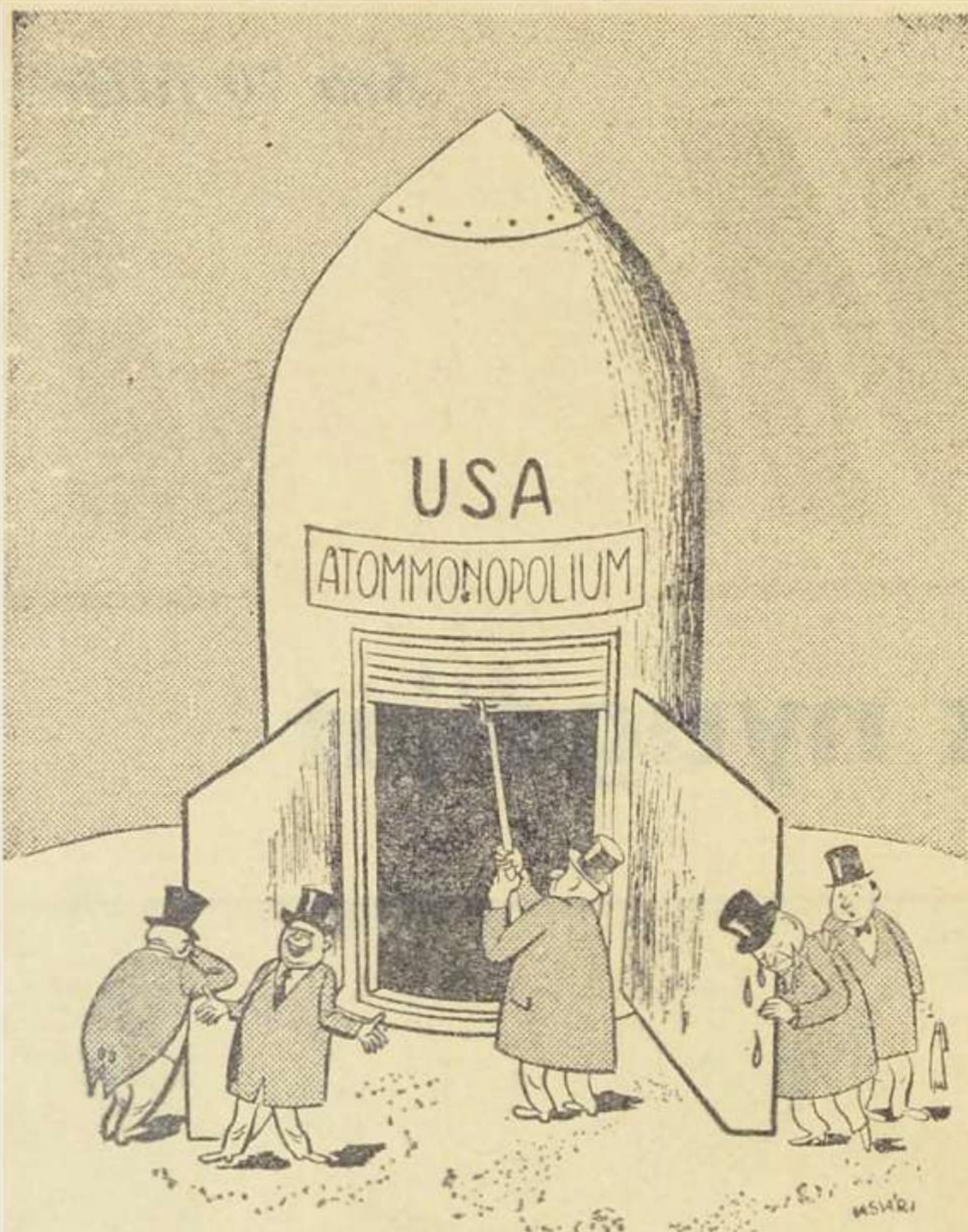
Ludas Matyi

Felemelték az öregek nyugdíját

Sándor

Ludas Matyi: Odanézzenek... Akkor biztos, hogy barátságos arcot fognak vágni...

Az amerikai atommonopólium csődje

— Semmi kétségbeesés! Ilyenkor kell kényszeregyezséget kötni!

A LEVÉL

Igy kezdtem el a levelet:

„Drága Pistuka!“

Aztán megpihentem egy kicsit és tünődve szopogattam a töltőtollamat. A drága Pistukával együtt jártam iskolába, együtt ettünk tintalevest galuskával, ő volt az edzője a gombcsapatomnak és ha kellett, megosztotta velem, padtársával utolsó falatját is. Amikor aztán nagyobbak voltunk, én írtam a szerelmesleveleit, cserébe viszont megcsinálta nekem az aránypárokat. Amikor érettségi után elváltunk — ő vidékre ment — megfogadtuk, hogy azontúl sem szakadunk el egymástól, levélben továbbra is fenntartjuk ezt a nemes kapcsolatot.

Én meg is akartam írni a levelet, de nem jutott eszembe az a bizonyos első mondat, pedig már a tollam hegyén volt.

— Sebaj! — nyugtattam meg magam. — Melyik törvénycikk írja azt elő nekem, hogy együltömben kell megírnom ezt a levelet?

Két hét mulva megint eszembe jutott a levél.

— Most megírom! — határoztam el és újra leírtam a megszólítást, de tovább nem jutottam. Gondolkozás közben szórakozottan rajzolgatni kezdtem. A levélpapír jobbsarkára rajzoltam egy kis villamost, alája meg egy trombitát. A lap aljára nagy műgonddal felvázoltam egy kecskeszakállas női fejet rohamsisakban, glóriával. Alatta a következő felírás: A három testőr.

Amikor újra nekifogtam a levélírásnak, már tél volt és odakünn szorgalmasan hullt a hó. Eltökélt szándékom volt, hogy addig nem kelek fel a székről, amig nem írtam egy levelet. Pistára gondoltam, aki bizonyára minden nap lesi a postást és a postás nem hoz neki semmit. A nagy igyekezetemben elaludtam és becsületemre legyen mondva, álmomban rögtön megírtam a levelet. A levelet aztán feladtam a postára de hogy megérkezett-e a rendeltetési helyére, azt nem tudom, mert felébredtem...

Hónapokon keresztül lelkiismeretfurdalásom volt.

— Szégyen-gyalázat! — mondtam magamnak. — Nem tudsz megírni egy vacak levelet a legjobb barátodnak, aki tűzbe menne érted?

— Megírom, na! — feleltem kelletlenül. — De hogy tűzbe menne értem, az egy kis túlzás. Hetedikes koromban őrülten szerelmes voltam egy Maca nevű lányba és ő lecsapta a kezemről. Méghogy tűzbe menne...

Gondterhelten jártam-keltem, nyomta a lelkiismeretemet ez a sötét ügy és előfordult, hogy kártyaparti közben felálltam és hazamentem levelet írni. Barátaim meg voltak győződve arról, hogy Pistát tulajdonképpen Rózsikának hívják, sőt a bennfentesek azt is tudták róla: vidéken él, özvegy és én el fogom venni feleségül. Azért írok neki annyi levelet.

Telt-múlt az idő. Nálam mindig volt levélpapír, boríték, bélyeg. Ezek nélkül egy lépést se tettem.

Egyszer aztán megint volt egy kis időm, leültem levelet írni. Annyi minden mondanivalóm volt: időközben megnősültem és fiam született.

— Hogy fog csodálkozni, ha megtudja! — gondoltam magamban. — Megírom neki szerelmünk és házasságunk történetét. Kész regény...

Aztán hirtelen magam előtt láttam Pista arcát. Az orra tintás volt, tökmagot evett és bután vigyorgott.

— Ennek írjam meg csodálatos szerelmünket — villant az agyamba. — Tulajdonképpen mi köze hozzá? Miért kíváncsi az én magánéletemre? Azért, mert véletlenül nyolc évig együtt koptattuk az iskolapadot. Ez még nem jogcím arra, hogy...

Nem írtam semmit.

Hosszú idő után azonban lelkiismeretfurdalásom támadt:

— Mégis meg kellene írni...

De akkor rengeteg dolgom volt, a fiam érettségizett és én annyira izgultam, hogy nem tudtam tollat venni a kezembe. Ez ugye érthető?

A barátomról azonban nem feledkeztem meg. Fogadalmat tettem, mihelyt lesz pár nyugodt percem, lefirkantom a levelet. Már szerettem volna túlesni rajta és lerázni ezt a kellemetlen kötelességet.

Fiam esküvője után végre akadt egy szabad délutánom. Betértem egy csöndes cukrászdába, meghúzódtam az egyik sarokban és tejeskávét kértem kiflivel. Nem voltam valami jó hangulatban, mert a csúz bántotta a derekamat és a még meglévő két fogammal nehezen tudtam leharapni a kifli végét.

Aztán kitettem magam elé a levélpapírt és ráírtam:

„Kedves István!“

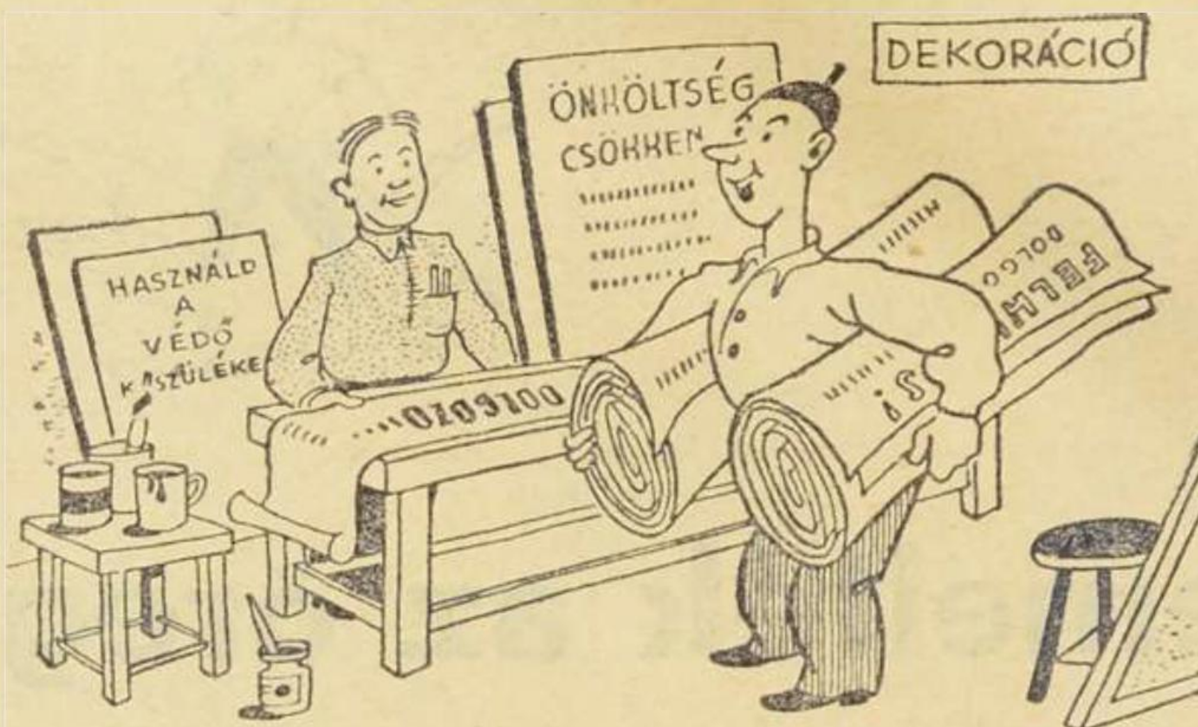
Itt letettem a tollat és elméláztam egy kicsit. Olyan kellemes volt üldögélni és nézelődni. Később elbóbiskoltam és amikor felébredten, úgy döntöttem: nem írok Istvánnak.

— Irhatna egyszer ő is! — dohogtam és hazaballagtam.

Várt az unokám.

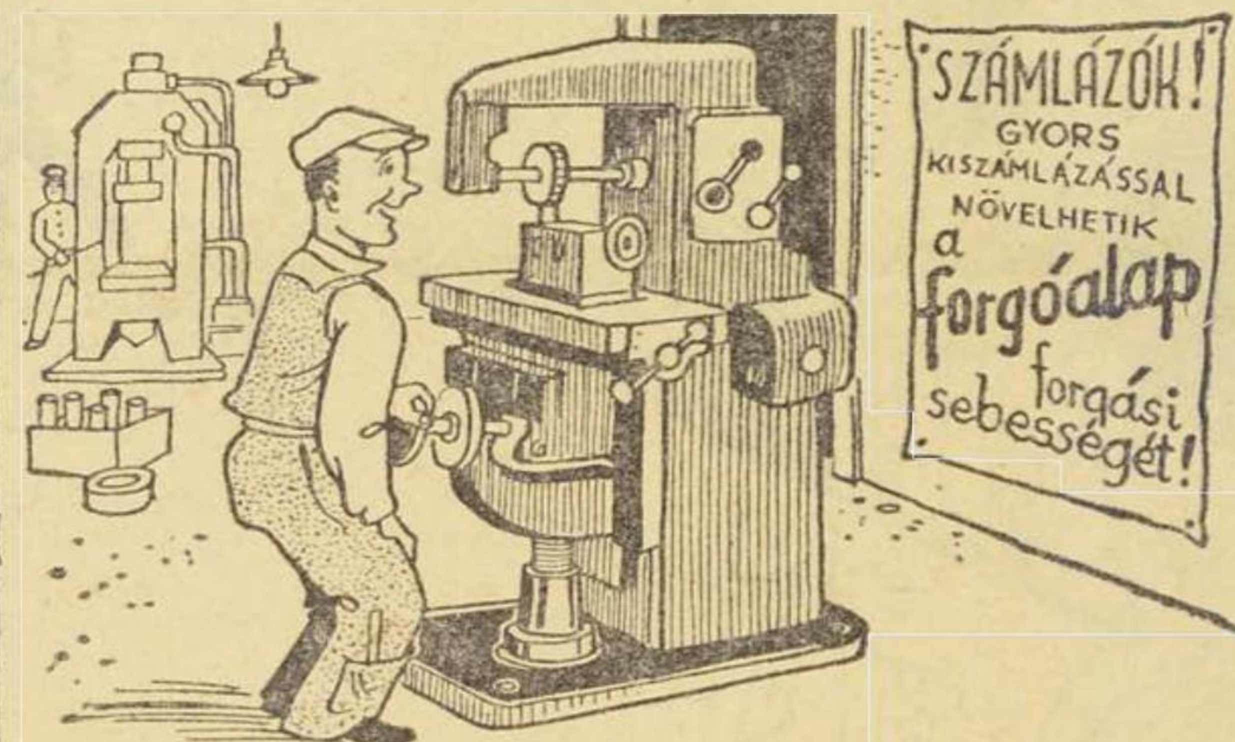
MIKES GYÖRGY

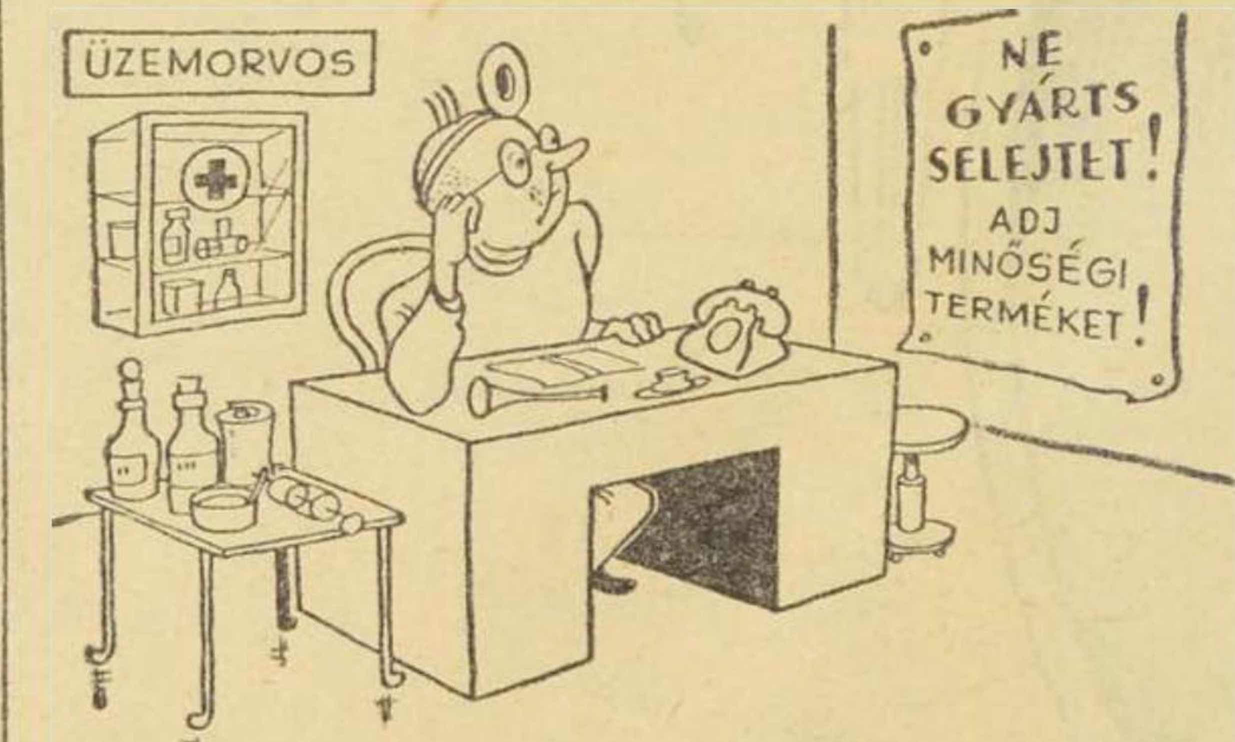
Ahol formális az agitáció

— Gyorsan, gyorsan, ragaszd ki a plakátokat, mindegyiknek mozgósító ereje van.

Játszótéren

— Sokat szaladt Kati, Laci
Mindkettő már fáradt.
Elég volt a „gyi te paci!“
Szólt a Kati: gyere Laci!
Oda hol a homokdomb van,
Építsünk egy gyönyörű szép várat,
Ugyis tettek azon nyomban.
Laci roppant szorgos szerzet,
Medencéből vizet szerzett.
Ragadós a sár!
Ebből lesz a vár!
— A munka lám szépen halad,
Felrakták a fele falat.
Kérdi Lacit Katica:
Hol fog lakni a cica?
Laci nevet: Óh, te csacska,
Nem való a várba macska!
De nem áll be Kati szája:
Merre van a ródlipálya?
Mért öntsz vizet a nyakamra?!
Hisz itt nincsen éléskamra!!
Hol tartjuk az eleséget?
Én leszek a feleséged!
— A zászlóra kéne csík!
A kapuk meg túl kicsik!
Ilyen várban nem lakom!
Legyen rács az ablakon!
Pici ujja balra mutat:
Ide gyorsan ássál kutat!
Minek körbe vizesárok?
Vagy talán hiába várok?
Mindjárt beomlik a homok!
Jaj, Lacika ne légy konok!
Sírni kezd keservesen:
Nem lesz ez kész sohasem?!
— Laci lába dobbant nagyot:
Elég, Kati! — Készen vagyok.
S az egész vár tied végül,
De nem veszlek feleségül!!

Dalmáth Ferenc

FÚRÁS!!!

Tegnap a villamoson egy javakorbeli, szikár kartárs mellett vetettem horgonyt, ki éppen kopasz barátjának mesélt valamit nagy lendülettel. Másfajta elfoglaltság hiján önkénytelenül is odafigyeltem. (Hallgatózni illetlenség, de azért néha jólesik!)

— ...és akkor elkezdett fúrni — mondta a javakorbeli.

— Értem... — bólintott a barátja.

— Én eleinte tűrtem, de később, mikor már nagyon kellemetlen volt a dolog, udvariasan megkértem, hogy hagyja abba.

— És abbahagyta? — kérdezte a kopasz.

— Fenéket! — válaszolt tömören a javakorbeli. — Továbbfúrt. Nemsokára ott tartottam, hogy veszem a kalapomat és alászolgája... Lesz, ami lesz, de én ezt nem tűröm tovább... Már azon voltam, hogy belerúgok.

— No és aztán? — kiváncsiskodott a barát.

— Végre abbahagyta és betömte. Most legalább nyugodtan rághatok vele akármit...

—th —

HÓBORTOS ÖTLETEK

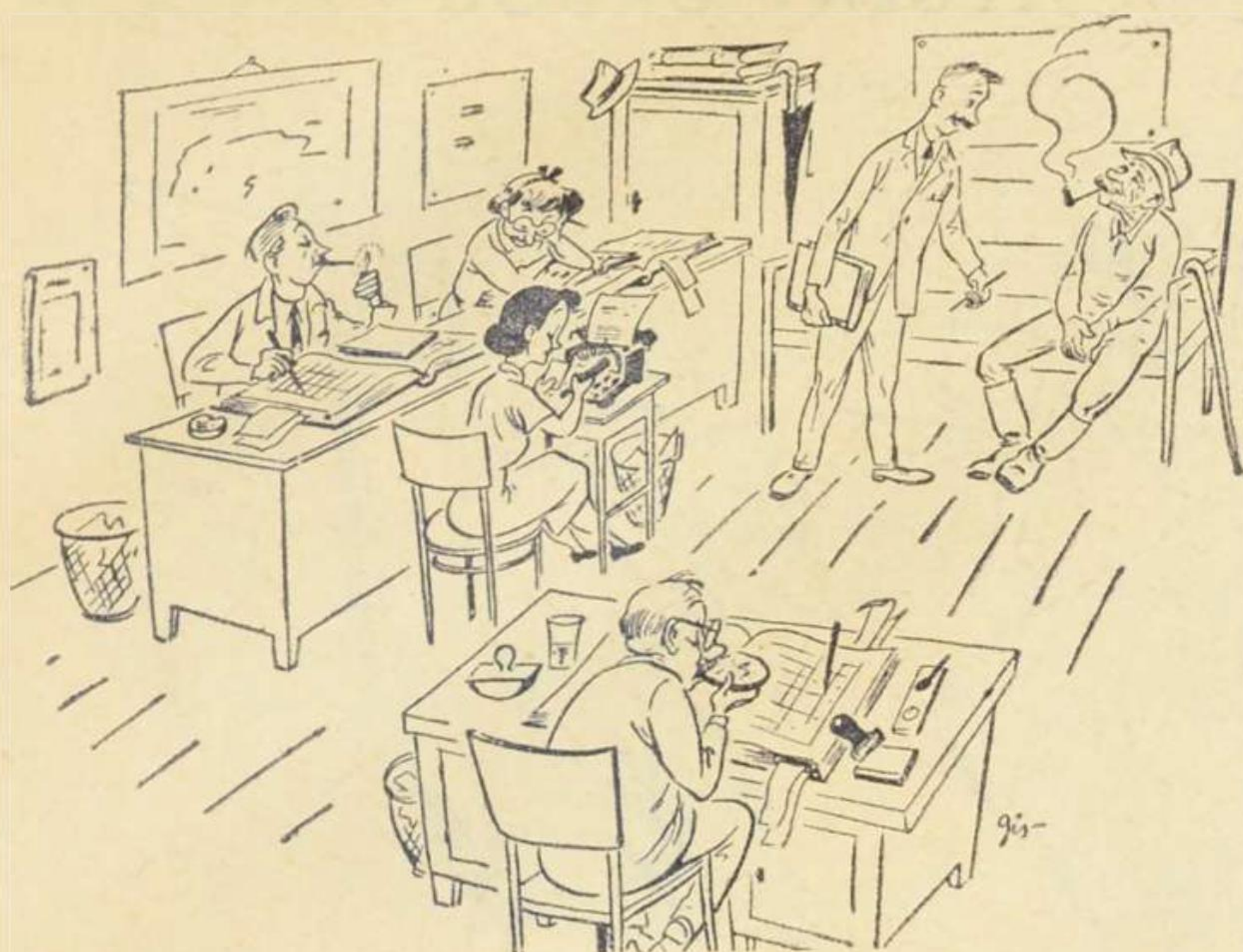
IV.

A zenekritikus.

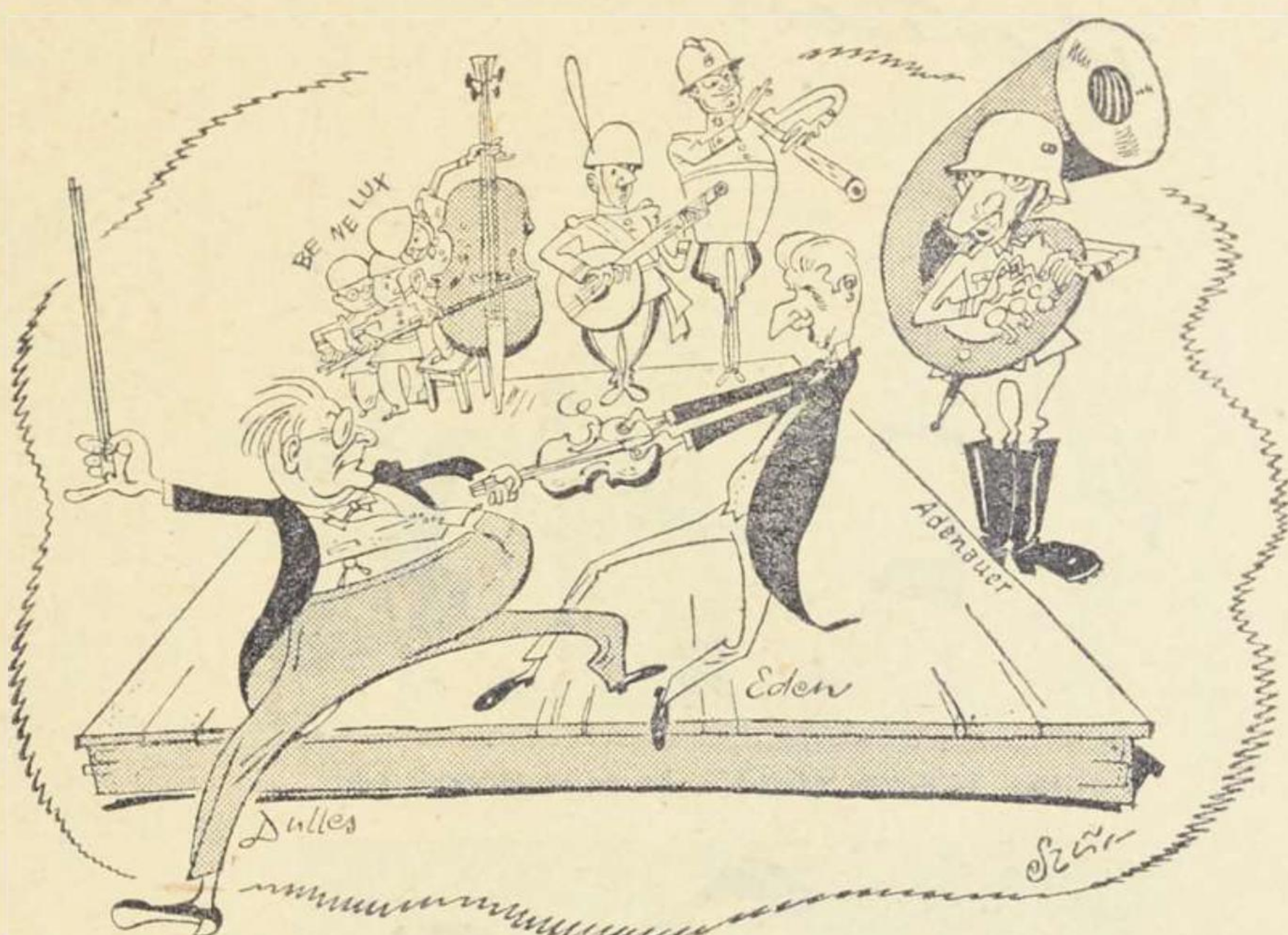
(Kaján Tibor)

Egy falusi tanácsházán

— Örül a felemelt nyugdíjnak, bácsi?
— Örülök hát! Én itt öregedtem meg a tanácsnál...
— Mi maga itten?
— Ügyfél vagyok, kérem!

Angol-amerikai versengés a nyugateurópai vezetőszerepért

Adenauer: Döntsék el már végre, ki lesz a prímhegedűs, aztán kezdjük!

Marianne és a tábornokok

Adenauer kijelentette: Nyugatnémetország nem szerel fel 500 ezer főnél nagyobb hadsereget.

Marianne: És pontosan 500 ezer fő lesz?
Náci tábornok: Nyugodt lehet, mi számoljuk meg!

Végzetes ismerősök

Vajjon ki az a ritka tünemény, aki nem szeret kérkedni befolyásos ismerőseivel, vagy hírneves barátaival? Töredelmesen bevallom, magam is a szerény hencegők ama népes táborához tartozom, amelynek tagjai a kétszeres Kossuth-díjas művész említésénél odavetik:

— Ötvenben együtt nyaraltunk a Mátrában és azóta is minden reggel telefonál...

Elemér azonban lassacskán leszoktatott arról, hogy nagy emberek barátságával dicsekedjem. Egyszer közömbösen megkérdezte:

— Nem ismered véletlenül Kormosi főosztályvezetőt a középiparnál?

Gúnyosan mosolyogtam. Maga a kérdés úgy hatott, mint egy könnyű lelkisértés.

— Őt ne ismerném? Együtt vészeltük át az ostromot... Kormosi! Öreg cimbora!

Valaki megragadta a kabátomat. Rögtön tudtam, hogy Elemér, mert vele ültem együtt az espressóban. Sugárzott az arca:

— Hát idehallgass öregem! Neked egy szavadba kerül. Három hónapja van benn egy zseniális újításom Kormosinál. Szólj neki, hogy intézze el.

Belecuppantam az ingoványba. Kormosit évek óta nem láttam, most aztán hajszolhatom.

Ettől kezdve óvatosabban beszélgettem a nagy emberekről Elemérrel. De néha kerülő úton hozta elém a csapdát.

— Értesz te a színdarabokhoz? — kérdezte.

Mit lehet erre válaszolni? Nem tudom, hogy Molière mit válaszolt volna, ha ilyen kérdést szegeznek a mellének. Én csupán ennyit feleltem:

— Annyi ezresem legyen, ahány Kossuth-díjas drámaíró kért tőlem dramaturgiai tanácsot.

Valljuk be, nem sokat kockáztattam a válasszal. Mert ha mondjuk egyetlen Kossuth-díjas író sem kért volna tőlem tanácsot, akkor sem fizetnék rá a merész állításra.

Elemér lecsapott rám:

— Irtam egy történelmi drámát „Báthory Erzsébet rokolyája" címmel. Ismered a Nemzeti Színház igazgatóját?

Most kell erősnek lennem. Most kell azt mondani: nem ismerem, soha a hírét nem hallottam, nem is tudtam, hogy a Nemzeti Színházat igazgatják, mindig azt hittem, hogy csak kritizálják. Ilyesmit kell mondani, mondtam magamban és így szóltam:

— Pertu jó barátom!

— Nagyszerű, vidd el hozzá a darabot, dicsérd, mint szakértő és mondd meg, hogy mielőbb kezdjék el a próbákat, mert nagyon kellene a pénz.

Mindenki megértheti, hogy ilyen előzmények után Elemér kérdéseire következetesen hangoztattam, hogy sem rokona, sem ismerőse nem va-

gyok senkinek. De ő nem hagyta abba. Tegnap ismét vallatni kezdett:

— Ismered Kovács főelőadót a központi adóhivatalban?

Bárgyúan feleltem:

— Kovács? Kovács? Soha az életben ezt a nevet nem hallottam!

— Gondolkozz csak! Biztosan nem ismered?

Valóban nem ismertem az illetőt, tehát könnyű lelkiismerettel erősíthettem meg:

— Nem ismerem.

Felragyogott Elemér arca. Belémkarolt és a fülembe duruzsolta:

— Nagyszerű! Kovács főelőadónál van az adóügyem. Gyerekkori barátom, a legnagyobb smokk a földön! Ismerősnek, barátnak vagy pláne rokonnak nem intéz el semmit — elvből. Megkérlek, menj fel hozzá, mint vadidegen ember...

(stella)

Rövid Rajzos Riport a Ruhaversenyről

Hogyan látta ezt a modellt...

a saját zsűritag...

a konkurrens zsűritag...

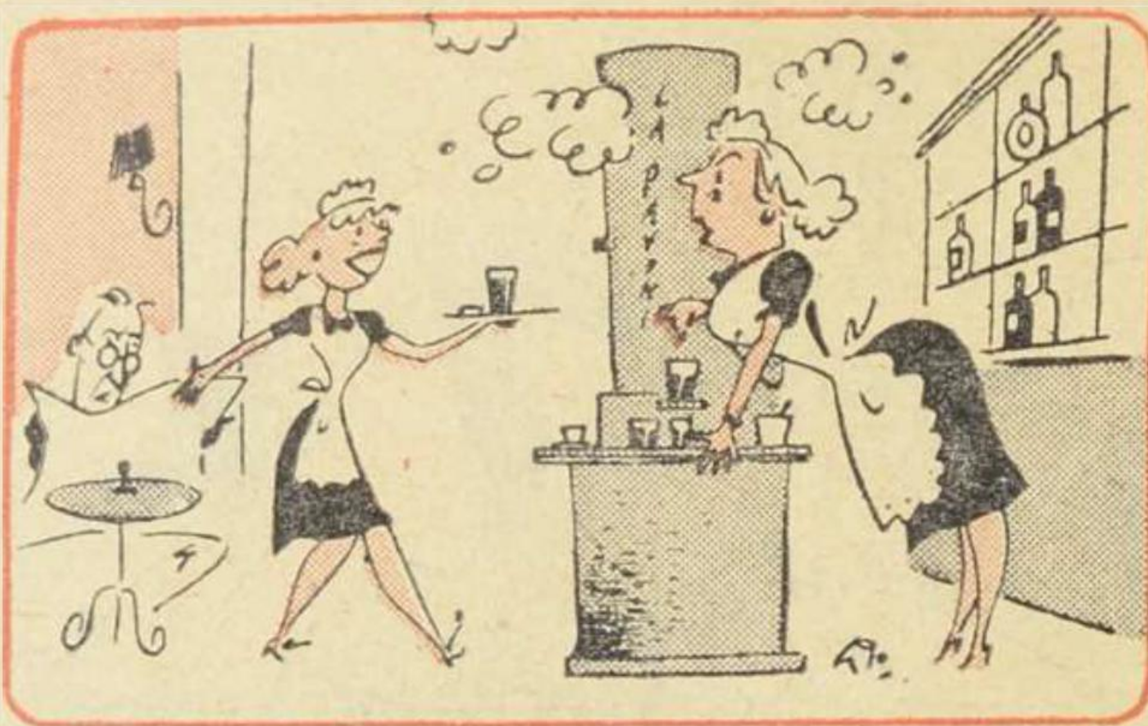

a női néző...

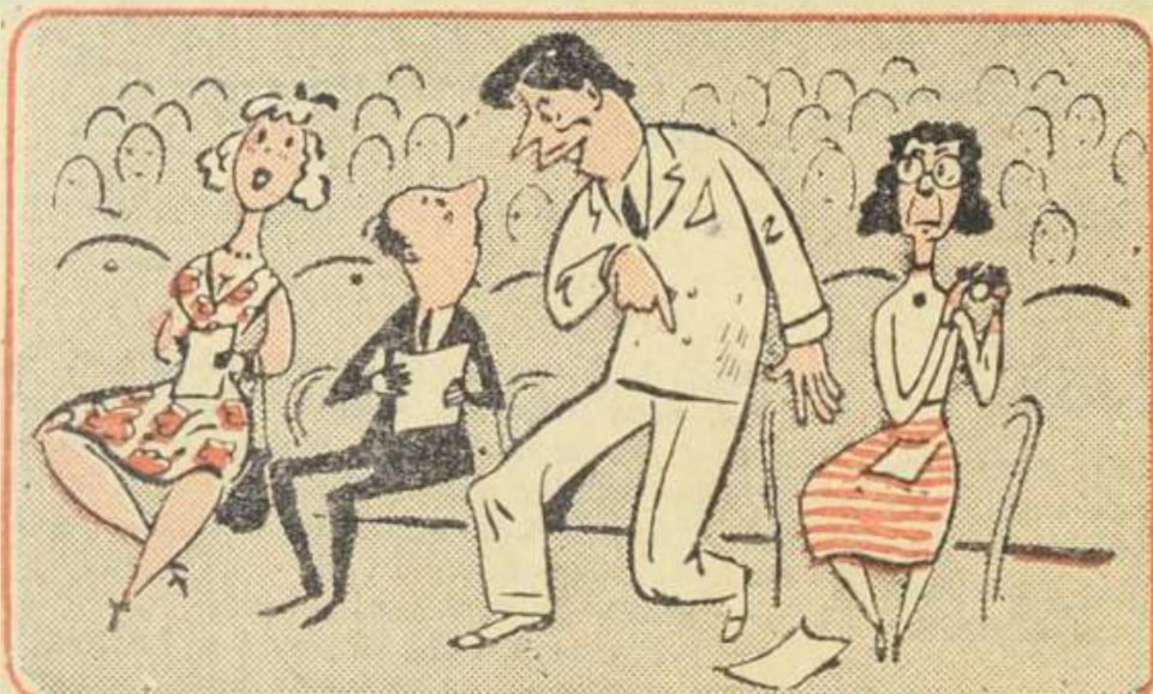

a férfi néző...

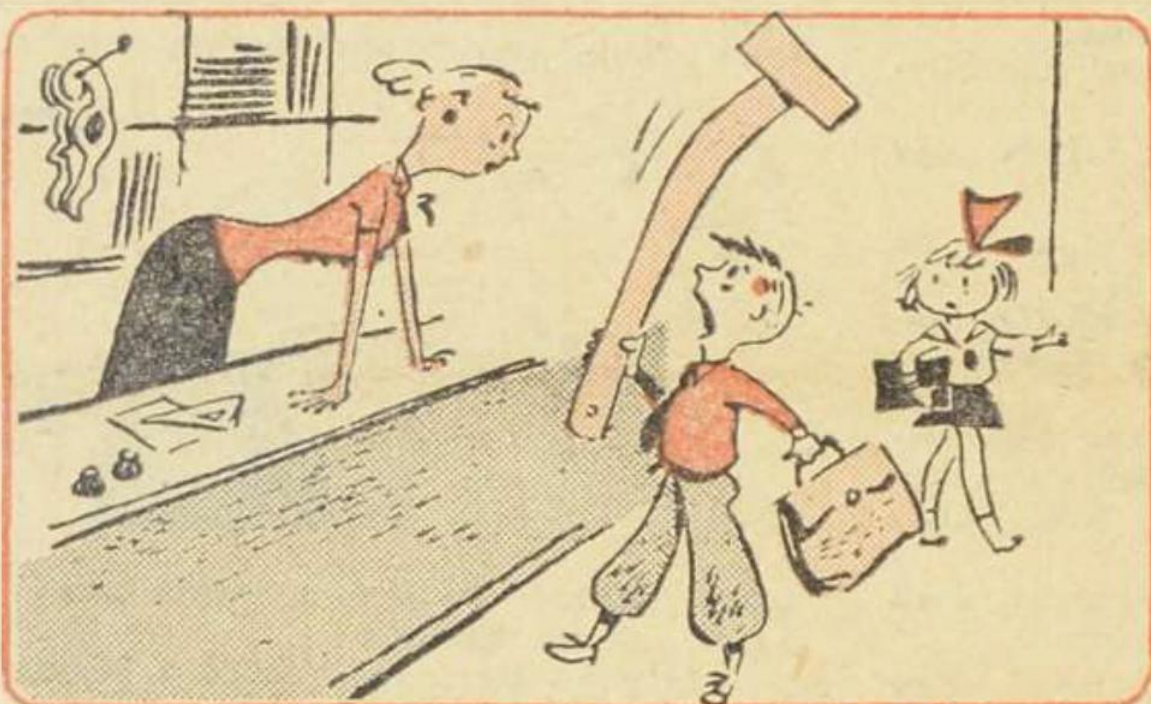
Toncz Tibor: Tessék kicserélni!

— Önts le belőle, Maca!... Az úr rövidduplát kért!...

— Kartársam, maga semmit sem lát onnan! Jöjjön, cseréljünk helyet!

— Tessek kicserélni egy görbe vonalzóra! Talán az egyenes lesz...

— Csupa molyrágás, tessék kicserélni!
— Megvan a blokk?
— Hülyének néz? Azt hiszi, négy évig őrzöm a maguk blokkját?!

„SZEGÉNY ÖRDÖG"

— A fene egye meg, de nehéz egyszerre két úton járni!

ÖNGÓL

(Egy futballszurkoló naplójából)

Szeretek meccsre járni. Feleségem nem. Engem lázba hoznak Kocsis Sanyi „felhő"-fejesei, feleségem azt se tudja, mi az az „azték-kupa".

Ha szombat délután gyanutlanul megkérdezem: „Piroska, mit ír az újság, milyen idő lesz holnap", feleségem egy káderes éberségével csap le: „Persze már megint az a vacak futball..."

Mit tehet ilyenkor egy elszánt futballszurkoló? Driblihez (magyarul: cselhez) folyamodik.

A bajnoki nyitány előtti héten elővettem négyéves kisfiamat, Pistikét:

— Pityu, akarsz két forintot?

— Akarok! Mit kell érte csinálni? (Hiaba, az én fiam!)

— Semmi különöset. Szombat délután, amikor Anyu is itthon van, kezdjél sírni, nyafogni, követelőzni, hogy ki szeretnél menni a meccsre.

— Meglesz! — felelte gondterhelten Pityu. — De előbb adjál ötven fillér előleget! (Hiába, az én fiam!)

Szombat délután — vekkerórához méltó pontossággal — megszólalt a gyerek:

— Apuuu! Apuuu!

— Nem hallod, hogy a gyerek akar valamit? — kapta fel a fejét idegesen Piroska, a feleségem.

A tőlem telhető legzordonabb atyai szigorral kiáltottam a bömbölő gyerekre:

— Pityu! Látod, hogy Apu olvas. Mit zavarsz?

— Apuuu! Úgy szeretnék egyszer meccsre menni. Vigyél ki engem a meccsre! — szirénázott Pityu.

— Kicsi vagy te még ahhoz! — legyintettem. — Különben is tudhatnád, hogy Apu sem jár ki a meccsekre. .

— Te csak mindig magaddal törődsz — avatkozott ekkor bele az asszony. — Azért, mert megúntad a futballt, most a gyerek se mehessen meccsre? Persze — sóhajtott sokatmondón — mit törődsz te a család örömével? Miért ne mehetne ez a szegény gyerek a meccsre? — csattant fel hirtelen a hangja. — Legfeljebb majd kevesebbet horkolsz vasárnap délutánonként.

— De kedvesem — szabadkoztam — ha én a gyereket meccsre viszem, ki segít majd neked elmosogatni? Ki lesz veled egész délután, amikor végre, egyszer egy héten együtt lehetnénk.

— Micsoda? Rámkened az egészet? Te csak ne légy olyan figyelmes velem! Holnap kiviszed a gyereket a meccsre és punktum!

A dribli tehát bevált. És bevált a következő héten, majd harmadszor is.

A negyedik alkalommal azonban becsapott a mennykő. Egyre jobban kérettem magam és úgylátszik túlzásba vittem. Átestem a kéretés másik oldalára. Feleségemnek vagy gyanus lehettem, vagy megszánt, annyi szent, hogy a mult szombaton egy darabig hallgatta megszokott szabódásomat, aztán megszólalt:

— Van egy korszakalkotó javaslatom! Holnap *én* viszem ki Pityut a meccsre, te csak adj húsz forintot a költségekre és mosogasd el az edényt. Beláthatod, minden nem lehet az én vállamon!

Azóta vasárnaponként otthon kuksolok, mosogatok, törölgetek. Feleségem viszont a gyerekkel meccsre jár. Az első mérkőzés után szenvedélyes szurkoló lett belőle.

Ezt nevezik futballnyelven — öngólnak!

Gedeon Pál

A kisdedek nyelvén

Írta: Várnai Zseni

Befontál szemed sugárfonalával
piciny varázsló, rabszolgád vagyok
s igyekszem azt az ős nyelvet beszélni,
amit te tudsz csak és az angyalok.

— Tyetye... tyetye, — mondod, de oly zenével
mint a mennyei szférák hangjai
s értelme mély, ilyet csak kisdedektől
s öreg lámáktól lehet hallani.

Dada... da-da, folytatod rendületlen
s nagy fölismerés villan rajtam át:
ez a DADA! a dadaista költők
innen vették verseik tam-tamát!

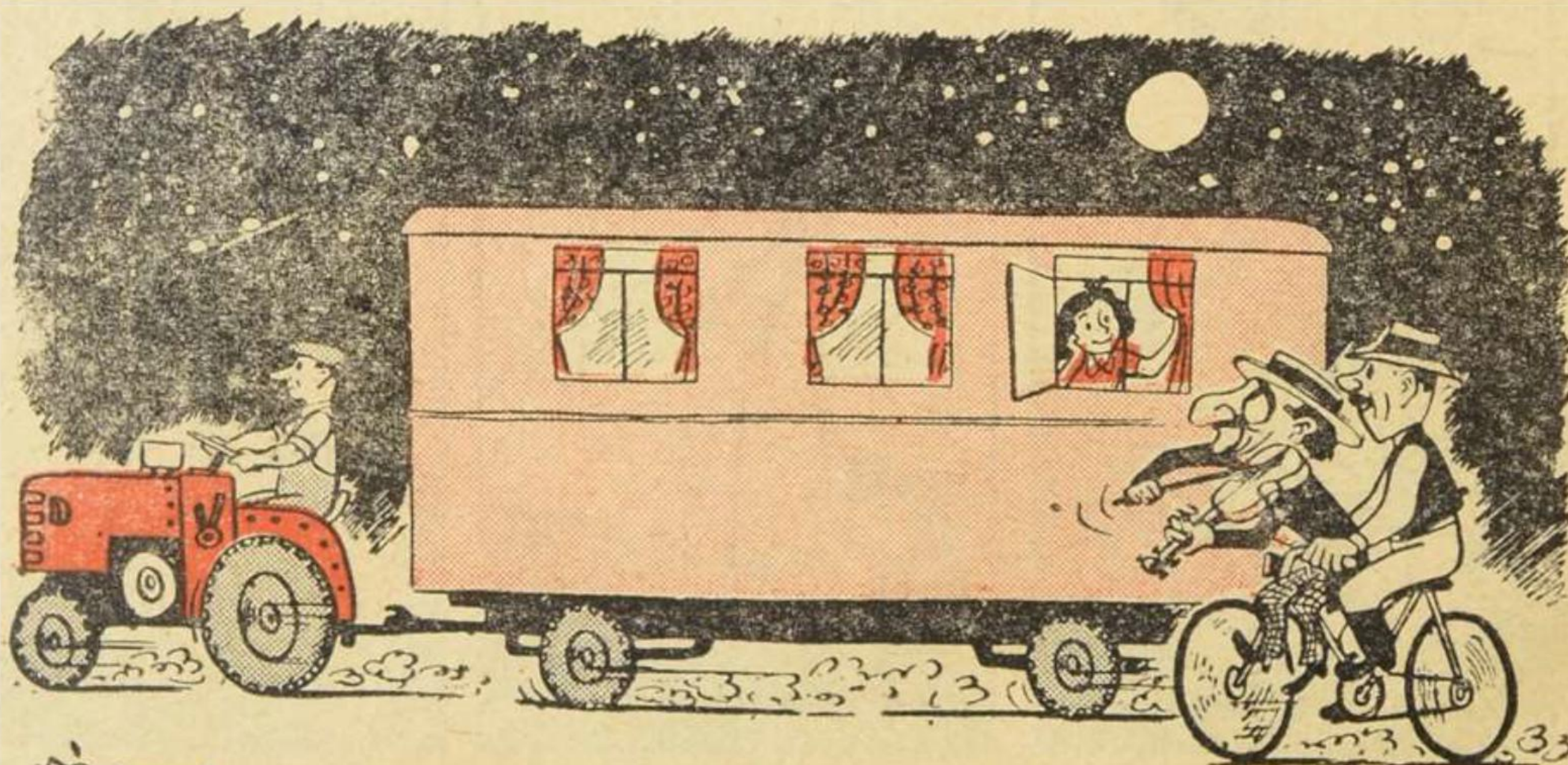
Ez a világnyelv, ez az ősi ritmus,
minden beszédnek, dalnak kezdete,
a létezés bölcsődala, imája
ez a: dada-da, ez a tyetye-tye.

Újjongsz, panaszkodsz, aludni, enni vágyol,
vagy szelek bántnak, fáj a kis hasad?
— Da-da... da-da... dadáért jajveszékelsz
s mozgósítod alattvalóidat.

Hátra van még kacsóid repdesése,
ezernyi apró, titkos leadás
s ami mindennél még csodálatosabb:
álmodban a felcsengő kacagás.

Mennyi csoda! S én prózai halandó
mégis azt lesem: mondd már: Nammama!
De DADA-nyelven is megértjük egymást
ugye Kati? Tye-tye-tye... Da-da-da!

MOZGÓ BRIGÁDSZÁLLÁS

— Csak egy kislány van a világon!...

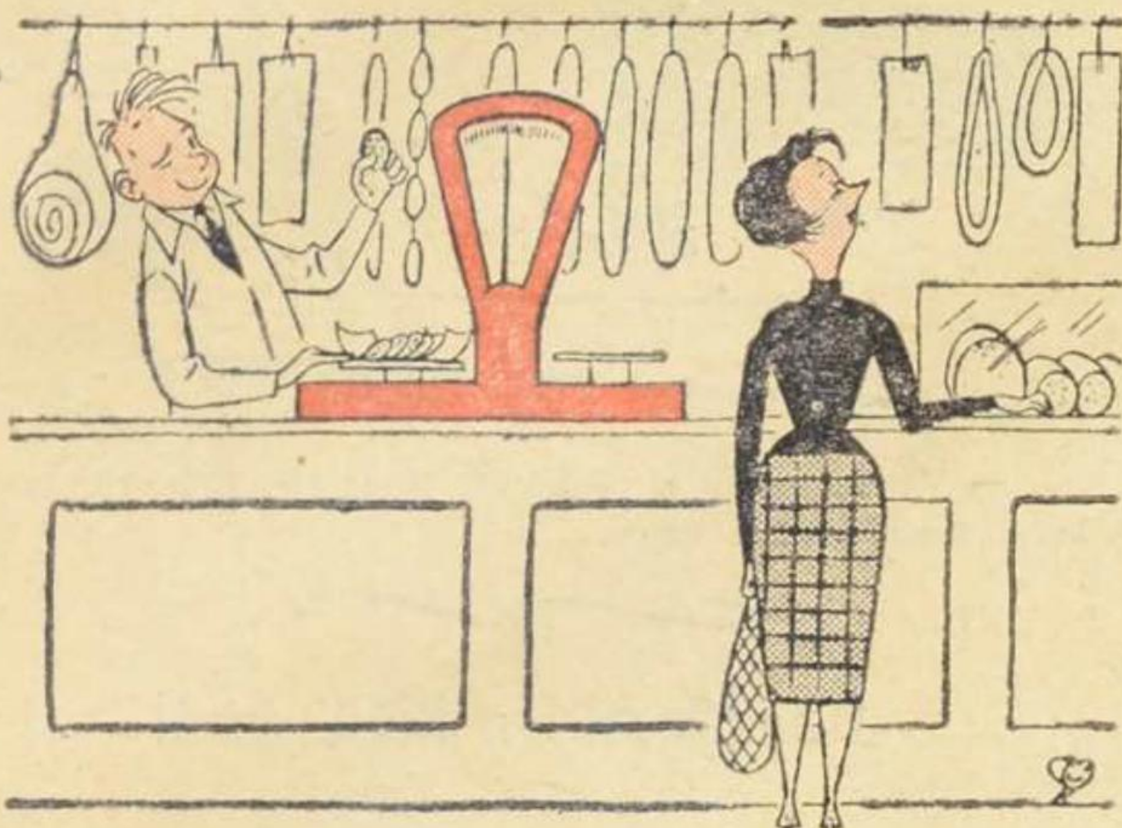
Legalább utólag...

— Visszahoztam a kenyeret...
— Mit csináljunk vele?
— Süssék meg!

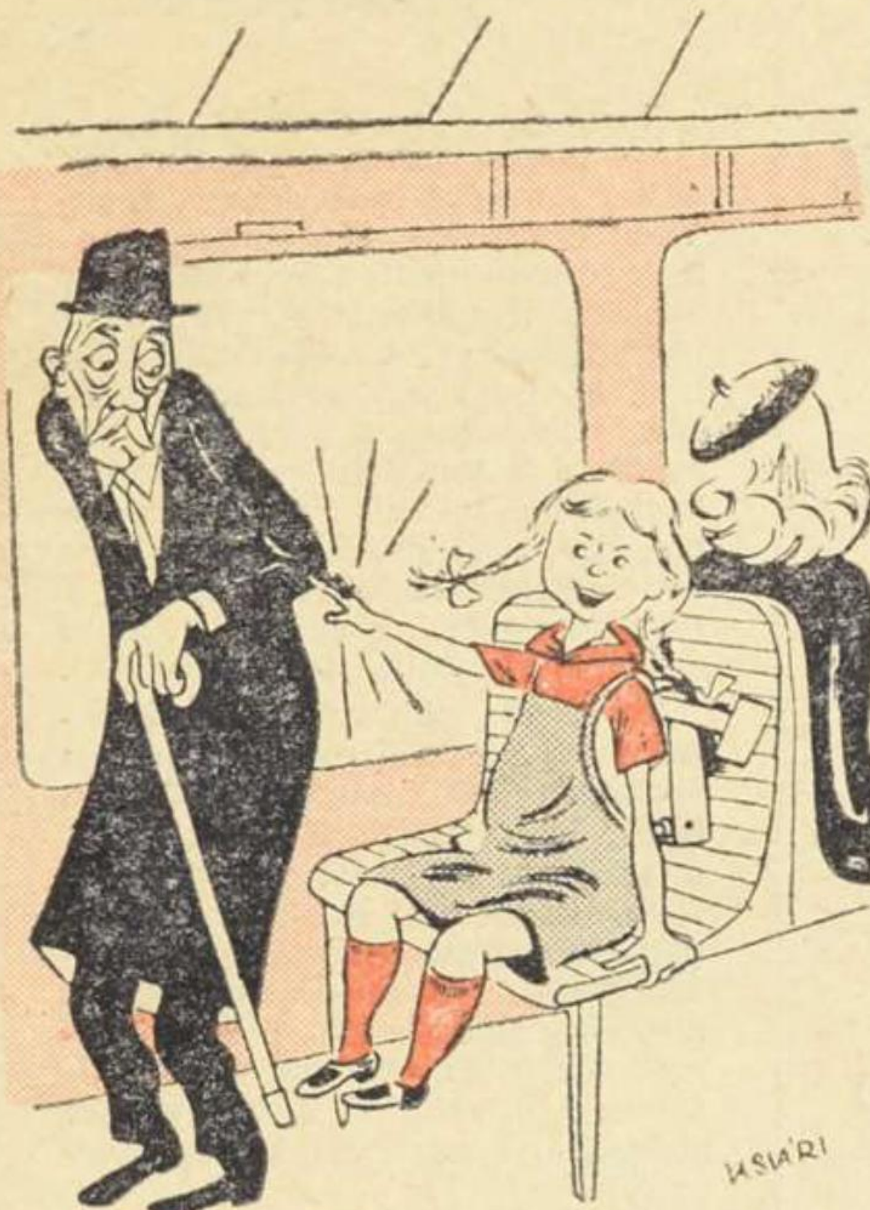
Illemkódex
AVAGY: HOGYAN NE VISELKEDJÜNK

Közértben

Az illedelmes vevő nem néz a mérlegre, nehogy zavarba hozza az eladót . .

Villamoson

— Mit bámul öregúr, hölgyeké az elsőbbség

Ha sok a csomag

— Nem nehéz, szivem?

A Margitszigeten

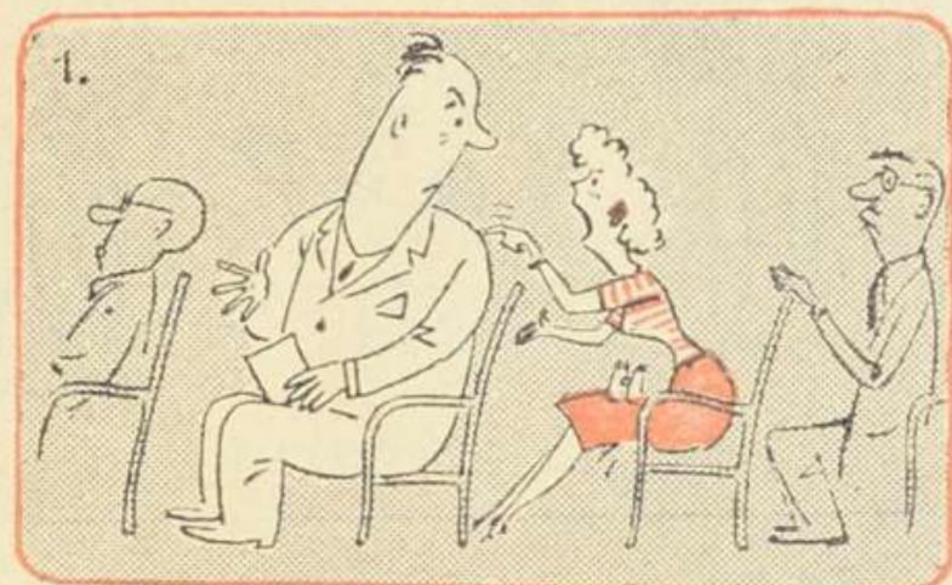
— Szervusz, vén lókötő, de rég láttalak, hogy van a feleséged?

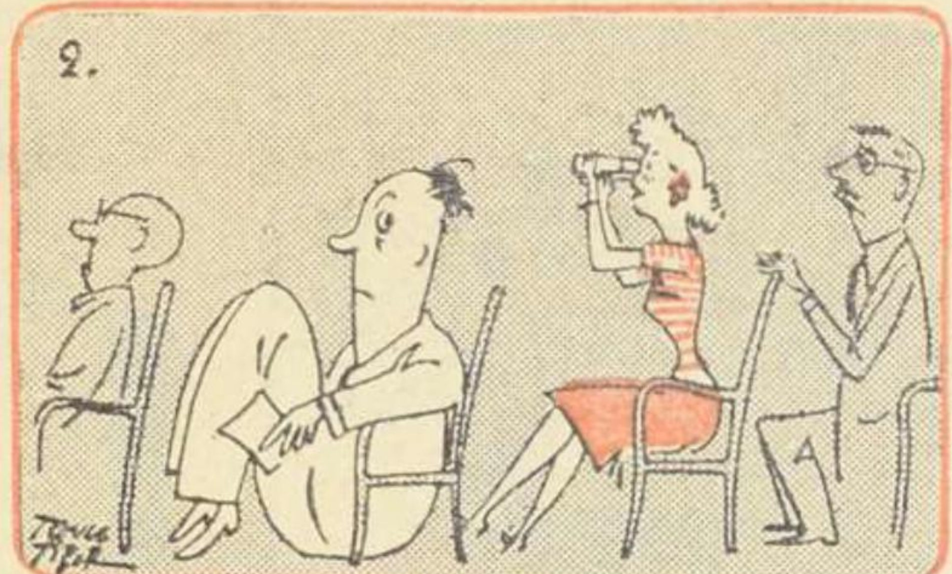
Pesti utcán

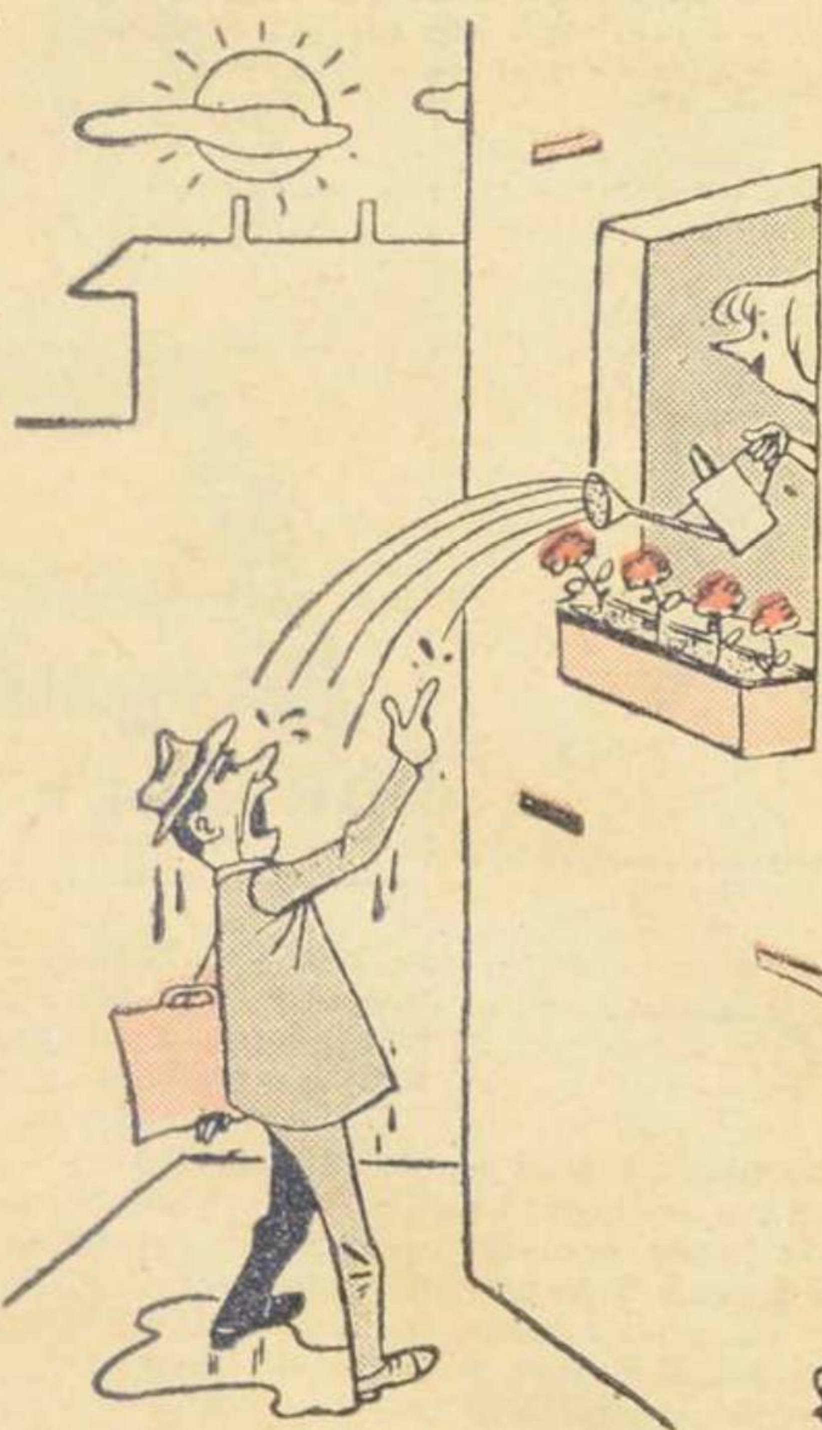
— Katonadolog nyanya!

Színházban

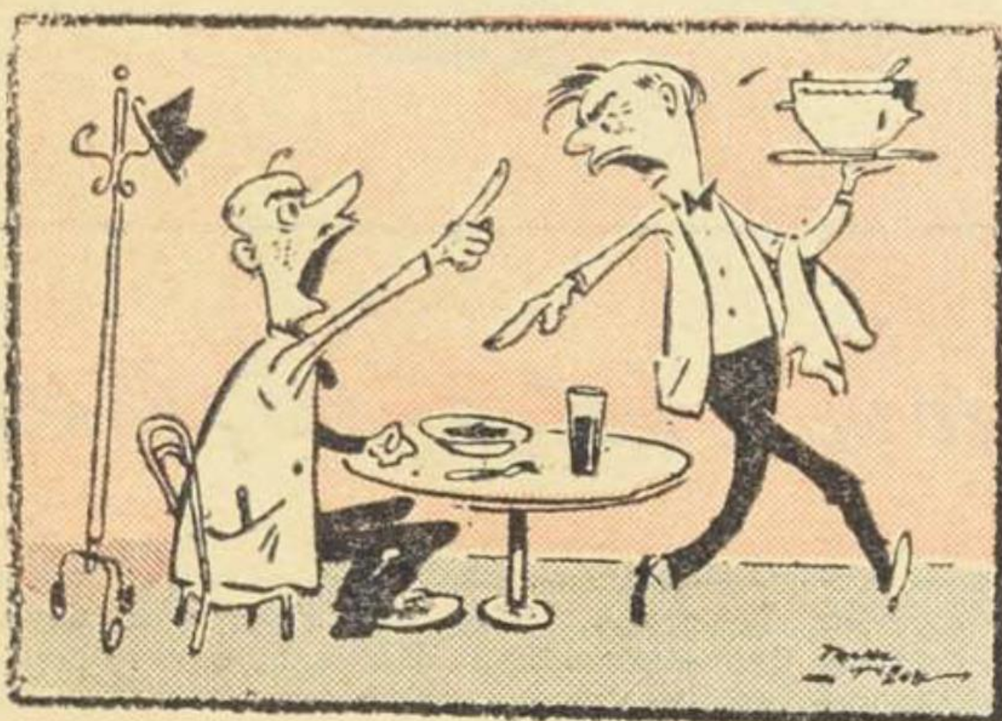

Váratlan helyzetben

— Mit üvölt? És ha esne az eső?!

Vendéglőben

— Pincér! Kanalat!
— Nézze meg a zsebét!

Egy másik vendéglőben

— Szabad az étlapot?

Otthon, ebédnél

— Mama, ugorjon le egy kis borért . . .

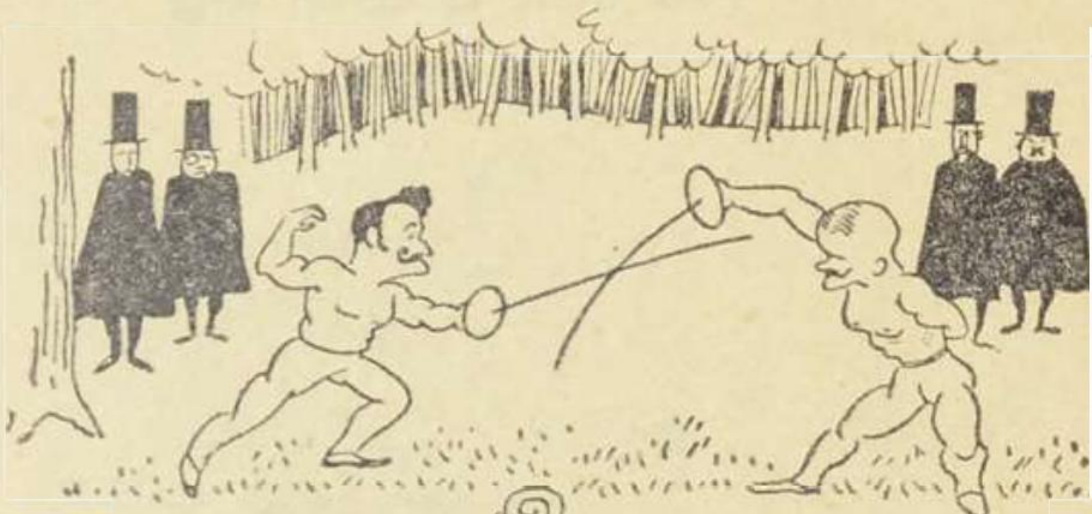
A PÉNZTÁR ELŐTT

Ha a pénztárosnő beszélget, nem szabad fölöslegesen zavarni . .

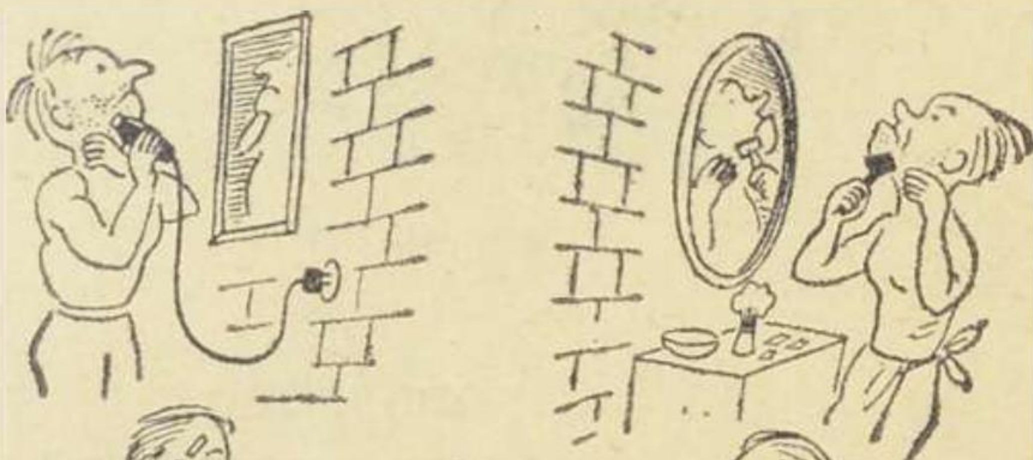

Harc a nőért

XIX. SZÁZAD

XX. SZÁZAD

A humor könyvéből

Amikor Liszt Ferenc „Erzsébet oratórium"-át komponálta, megkérte Reményi Edét, játsszon magyar népdalokat, amelyek motívumait zeneművében fel akarta használni. Reményi hegedűjén egymásután szólaltak meg a népdalok: borúsak, keservők, vidámak, szilajok, majd sor került a katonadalokra s végül a kuruckölészet kis remekműveire is. Egyik se nyerte el a mester tetszését, nem felelt meg annak a rendeltetésnek, amelyet Liszt e daloknak szánt a saját művében.

Reményi tudásának kifogyhatatlan tárházából most új hangot varázsolt elő, amely elütött az eddig hallottaktól. S Liszt legott intett a kezével: megvan a motívum, ne tovább! Azon melegében papírra vetette a magyar népdalkincsnek ezt az eladdig rejtve maradt gyöngyszemét, amelynek motívumai az oratóriumban állítanak örök emléket a szegényeket gyámolító Árpád-házi királyleánynak.

A dal szövegéről Liszt csak később szerzett tudomást. Szól pedig ez a következőképpen:

Nem ettem én ma egyebet,
Fekete retket, kenyeret...

★

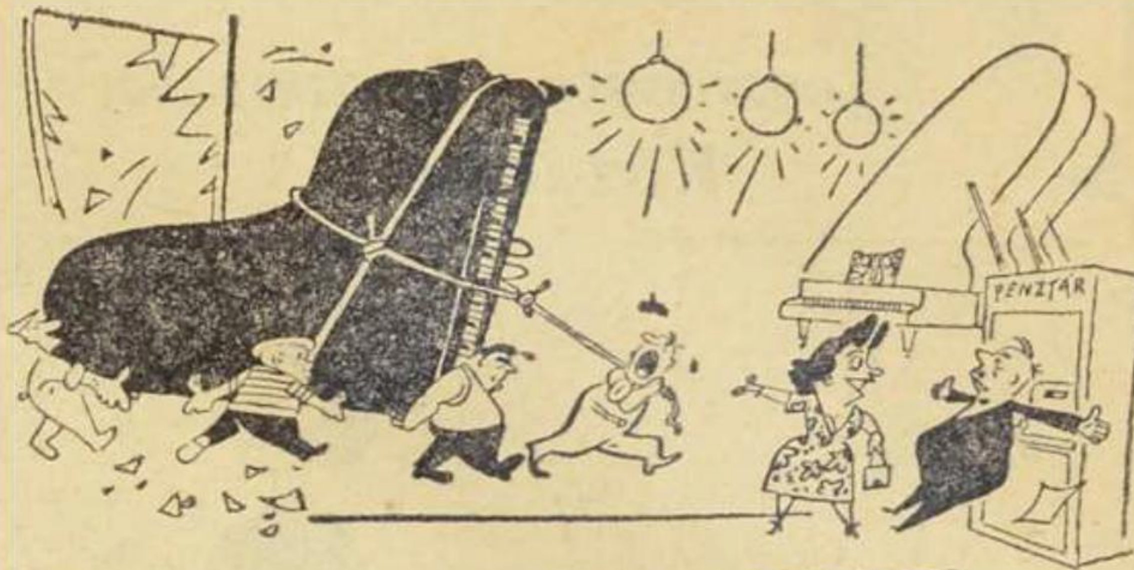
Egy ifjú párizsi szerző darabja első előadásán Louis Verneuil-höz, a híres vígjátékíróhoz fordult: mi a véleménye?

— Az ön hőse mérget vesz be, ezen változtatni kell. Lője főbe magát — hangzott Verneuil tanácsa.

— De miért?

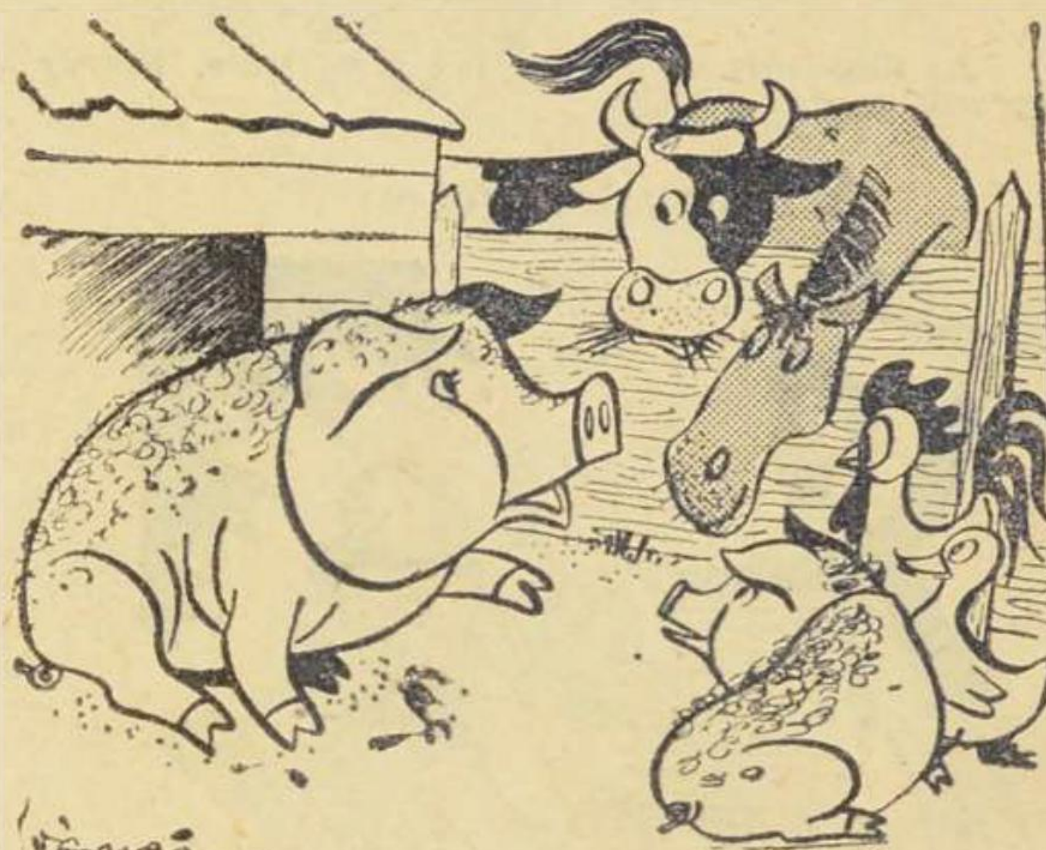
— Hogy felébredjen a közönség!

Vevő a javából

— Visszahoztam a zongorát. Képzelje, kiderült, hogy a lányomnak botfüle van...

Beszámoló a kiállításról

— És tudjátok, láttunk egy 120 kilós embert a kiállításon...

Két legyet egy csapásra

Gondnok: Mit szól hozzá, igazgató elvtárs, tegnap megígértem, hogy ma már nem látja a salak-kupacot és megfelelő dekorációt csináltatok a tisztasági versenyre!...

Csalafinta srácok

OKTÓBER 3-10

GERGELY MIKLÓS:

Tanítom a helyes közlekedést

Vasárnap reggel, ahogy kinyitottam az ujságot, egy papírlap esett ki belőle.

— Ez mi ez? — kapott utána mohón Margitka.

— Neked szól, kislányom — mondtam, miután áttanulmányoztam a papírlapot. — Tanítsuk meg gyermekeinket helyesen közlekedni.

— Ja? — biggyesztette le a száját Margitka. — Akkor nem érdekel. Azt hittem, valami izé.

— El kell olvasnod, kislányom! — mondtam ezegyszer nagyon határozottan. — Meg kell tanulnod helyesen közlekedni.

— Én már tudok, apukám! Én nem vagyok olyan, mint a Putnoki, aki mindig belelép a sárgába, aztán azt hazudja a rendőrnéninek, hogy színvak!

Finoman céloztam arra, hogy legdrágább kincsünk a gyermek, tehát ő a mi legdrágább kincsünk; ezt azonban nem hitte el.

— Akkor mért szekíroztok folyton, hogy tanuljak? — vetette ellen.

A magyarázat tulságosan sok időt vett volna igénybe, zsebredugtam a papírlapot és elhatároztam, hogy majd délután, egy séta keretében, gyakorlatilag rávezetem az egyes pontokra, szinte anélkül, hogy észrevenné. Ez a helyes pedagógia.

Délután, ahogy kiléptünk a kapun, elkezdtem a gyereknek magyarázni a helyes közlekedést. Önhittség nélkül állíthatom, hogy nem vagyok rossz előadó. Egyszer valami szakdologról tartottam előadást, elég nagy hallgatóság előtt. Figyeltem a hallgatóságot, és örömmel konstatáltam, hogy majdnem mindenki bóbiskol, de akik figyelnek az előadásomra, azok teljesen éberek. Most is széles taglejtésekkel, szuggesztív hangon magyaráztam. Az utcán abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy minden kijelentésemre ott volt mindjárt az eleven illusztráció. Csak akkor hagytam abba egy pillanatra a magyarázatot, amikor a gyerek megrántotta a karomat.

— Majdnem az autó alá léptél, apukám — mondta szemrehányóan.

A nagy fekete gépkocsi elzúgott előttünk; a vezető kihajolt a kocsiból és hosszasan magyarázott valamit. Egy szót se értettem belőle, de az arckifejezéséből ítélve nem vesztettem vele semmit.

De a gyerek felfigyelt.

— Mit mondott a bácsi Erzsike néniről? — kérdezte kiváncsian.

— Milyen Erzsike néniről?

— Hát a nénikédről. Tisztán hallottam, hogy a nénikédről mondott valamit. Biztosan ismeri valahonnan.

Igyekeztem másra terelni a szót.

— Gyere gyorsan kislányom — kaptam észbe hirtelen. — Átszaladunk, még zöld a lámpa.

— Már sárga — mondta fejcsóválva Margitka.

— Szaladjunk — mondtam.

Szaladtunk. Lehet, hogy Goldoványi gyorsabban szalad; Goldoványit azonban nem zavarja, ha mindenki őt nézi; szintúgy attól sem kell félnie, hogy elesik és egy villamos keresztülmegy rajta; arról nem is szólva, hogy neki nem fogja a kezét a kislánya és a célban nem várja szemrehányóan a csinos rendőrnő.

— Amikor elindultunk, még zöld volt — mondtam szemrebbenés nélkül.

— Én is láttam, hogy amikor otthonról elindultunk, még zöld volt — sietett a segítségemre Margitka. — És különben is, apu nem ért rá figyelni, mert a helyes közlekedést magyarázta nekem.

Gyorsan továbbhúztam a gyereket. Már elment a kedvem az egész sétától. Az utcán nem lehet közlekedési szabályokat magyarázni, mert az ember megszegi őket és az sokat elvesz a magyarázat szuggesztivitásából. Elhatároztam, hogy autobuszon megyünk haza. A hatos éppen bent volt a megállóban.

— Látod, kislányom, ennyire kell vigyázni a lámpára. — De ezt még elkapjuk — mondtam optimisztikusan, a buszra célozva.

— Eztet már nem kapjuk el — mondta Margitka pesszimisztikusan.

Mindketten tévedtünk. Ő úgy vélte, hogy nem kapja el, de elkapta; én úgy véltem, hogy elkapom, de nem kaptam el. Ő még fel tudott szállni, de én már nem, mert az autobusz elindult. Margitka sikoltozni kezdett.

— Jaj, az apukám, jaj, az apukám — visította.

— Ne sírj, kislányom — vigasztalta egy ballonkabátos nő. — Egy ilyen apáért nem kár.

A kalauz visszacsengette a kocsit. Felszálltam, de akkor már sok örömem nem telt benne.

Mindenki bennünket nézett, meglehetősen helytelenítő arckifejezéssel; a temperamentumosabbak a fejüket is csóválták.

Otthon a gyerek lelkendezve ölelte meg az anyját.

— Juj, mamikám! — lihegte. — Olyan izgi volt! Apu lemaradt a buszról és én fentmaradtam és a kalaúzbácsi megállította a buszt és akkor mindenki aput szidta!

— Mi történt? — sápadt el a feleségem.

— Jószerivel semmi — nyugtattam meg. — Tudod, hogy a gyerek mindent felfúj.

A gyerek szemében megjelent az a bizonyos tűz, amely olyannyira jellemzi a csatába induló hősöket. Felhorkant:

— Én fújok fel mindent?! Én nem fújok fel semmit! Apu ugrál a mozgó autobuszra és nem néz szét a kocsiúton és majdnem az autó alá lép és belemegy a sárgába és a rendőrnéni is szólt... Hol az az izé, ami reggel jött az ujsággal?

— Miféle izé? — kérdezte a feleségem.

— Az a közlekedési! Apának el kell azt olvasni, hogy kell vigyázni az utcán...

És fátyolos szemmel tette hozzá:

— Mert a legdrágább kincsünk az apa...

Kulturfront

Változatok egy színész arca körül

SZEZON ELEJÉN | SZEZON KÖZEPÉN | SZEZON VÉGÉN

Az én igazgatóm . . . | Az én igazgatóm . . . | Az én igazgatóm . . .

Kálmán Jenő:

Új csillag az irodalom egén

Jogos büszkeséggel jelentem az irodalomtörténészeknek, hogy sikerült új műfajt teremtenem a magyar irodalomban. Igaz, hogy nem volt könnyű dolgom, mert amikor én jöttem és körülnéztem a sík mezőn, látszólag már minden fel volt találva, a halk lírai verstől a hőskölteményig, a klasszikus mértékű rímtelen verstől a szabad versig.

Az új műfajt a jövő irodalom történészei *tetőköltészet* néven fogják elkönyvelni.

Legújabb verseim ugyanis ott jelentek meg a November 7-téri villanyujság káprázatosan fénylő hasábjain, magasan a háztetők fölött, ahol még a kéményseprő se jár. Sajnos nem sokáig, mert aránylag rövid tündöklés után lekerültek az égről, ennek ellenére merem állítani, hogy volt már magyar költő, aki többre vitte, mint én, de magasabbra soha, senki. Még azok a költőtársaim sem, akik külön e célra készült elefántcsont-tornyaikban ülve írták verseiket. Nyájas olvasóim ott álltak lent a járdán és fölfelé szegzett tekintettel, megbűvölve betűzték műveimet. Én magam is sokszor álltam a lent bámészkodó emberek között és a szerző szemérmes büszkeségével rebegtem az esti sötétségben fölvillanó és elillanó sorokat:

„AKÁRCSAK A FUTBALLPÁLYÁN
PUSKÁS, KOCSIS, GROSICS, BOZSIK:
VÁLOGATOTT MŰSOROKKAL
VÁRNAK RÁNK A PESTI MOZIK“

Vagy azt a másikat, amely valamivel líraibb volt és tömörebb:

„ANNAK, AKIT SZÍVED SZERET,
VÉGY IBOLYÁT, MOZIJEGYET.“

Nincs róla statisztikai kimutatásom, hogy a két magaslati vers hatása alatt hány százalékkal növekedett a pesti mozilátogatók száma, ellenben egy orvosismerősöm arról értesített, hogy verseim megjelenése idején egész sereg embert szállítottak kórházba nyakszirtmerevedéssel. Én azonban már akkor arra gondoltam, hogy az általam először alkalmazott tetőköltészetet tovább kellene fejlesztenem macskák számára, akik különösen tavasz idején sűrűn randevúznak a háztetőkön és bizonyára szívesen vennék, ha az ezüstös holdvilághoz egy kis lírai ösztönzést is kapnának tőlem.

Kár, hogy nincs valamiféle macskabarát egyesület, amely ilyen természetű versek megírására megbízást adna, pedig valószínű, hogy a pesti macskaszaporulat terén legalább olyan eredményt tudnék felmutatni, mint amennyivel a mozilátogatók számát felemeltem. Egyelőre meg kell elégednem azzal a dicsőséggel, hogy egy új irodalmi műfaj úttörője és első apostola vagyok. És mivel eddigi működésemmel nem szolgáltam rá, hogy maradandó emléket állítsak nevemnek az irodalomtörténetben, elhatároztam, hogy az új műfajjal méltóbb és szebb költői nevet is választok.

Elmentem hát a nemrég újjávarázsolt irodalmi kávéházba, ahol az illatos reggeli kávé mellett nagyhírű költőink izzadják ki vajúdó remekműveiket. Kinéztem azt az asztalt, ahol Zelk Zoltán ült semmiberévedő, nagy szemekkel és formálódó gondolataihoz pompás rímeket fogdosott össze a levegőből.

— Megengedi, kedves kartárs?

A költő az édes álmából fölrezzentett ember el nem titkolt ingerültségével nézett rám.

— Kihez van szerencsém?

— Tetőfi vagyok! — mondtam gőgösen és kéziratpapírok tömegét húzva ki zsebemből, elmélyedve és buzgón írni kezdtem legközelebb megjelenő tetőversemet, némi aggodalommal, mert arról értesültem, hogy a villanyujság rövidesen megszűnik.

Akadnak még sztárjelöltek

— A Baloghék Pannija egész éjjel siránkozott, hogy neki is kell egy főszerep . . . Át kellett egy kicsit alakítani a darabot . . .

ZENESZERZŐK FIGYELMÉBE

Lehár mint döntőbíró

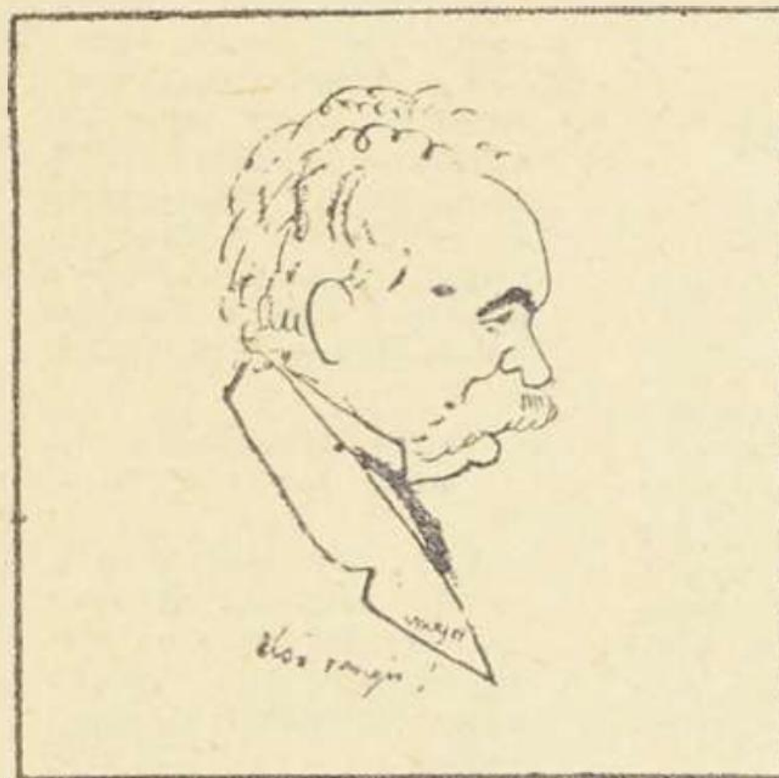
Két bécsi zeneszerző kölcsönösen plágiummal vádolta egymást. Perre került a dolog, de a bíróság csak a lopás tényét tudta megállapítani. Hogy ki a tolvaj, annak eldöntését szakértőre kellett bízni.

Új tárgyalást tűztek ki s azon megjelent Lehár Ferenc, aki akkoriban a zenei szakértő tisztét töltötte be a bécsi bíróságokon. Lejátszották egymásután a két zeneművet, amelynek motivumai és melódiái valóban botrányosan emlékeztettek egymásra. Végül a bíró a szakértőhöz fordult a kérdéssel: melyik a meglopott fél?

— Offenbach! — vágta rá Lehár.

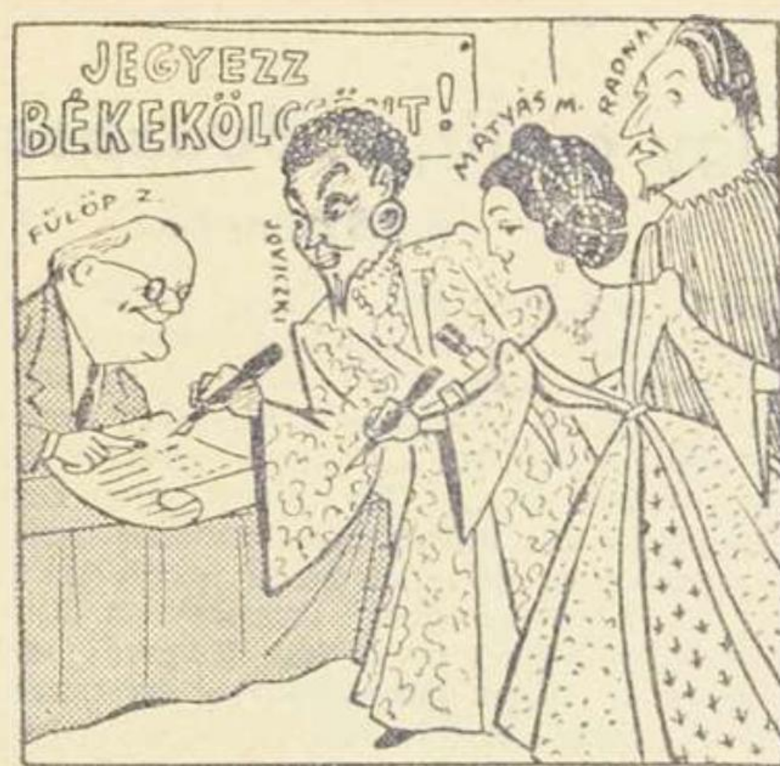
Sándor Stella látogatása a hetvenéves Operaházban

1.

A Ludas Matyi karikatúristája udvariasan átengedi az első helyet Major Henriknek, a világhírű művésznek, akinek rajzait kegyelettel őrzi a 70 éves Operaház. Balassa Imre zeneesztéta operai szobájának falán fedeztük fel ezt a rajzot, amely Kerner Istvánt, a kiváló karnagyot ábrázolja.

2.

Teljes egyetértés uralkodik Jágó, Othello és Desdemona között. A Verdi-opera délelőtti házi főpróbájának szünetében sok-sok forintot jegyeztek a szereplők. Joviczky József, a címszereplő különösen kitett magáért. Fülöp Zoltán így búcsúzott tőle:

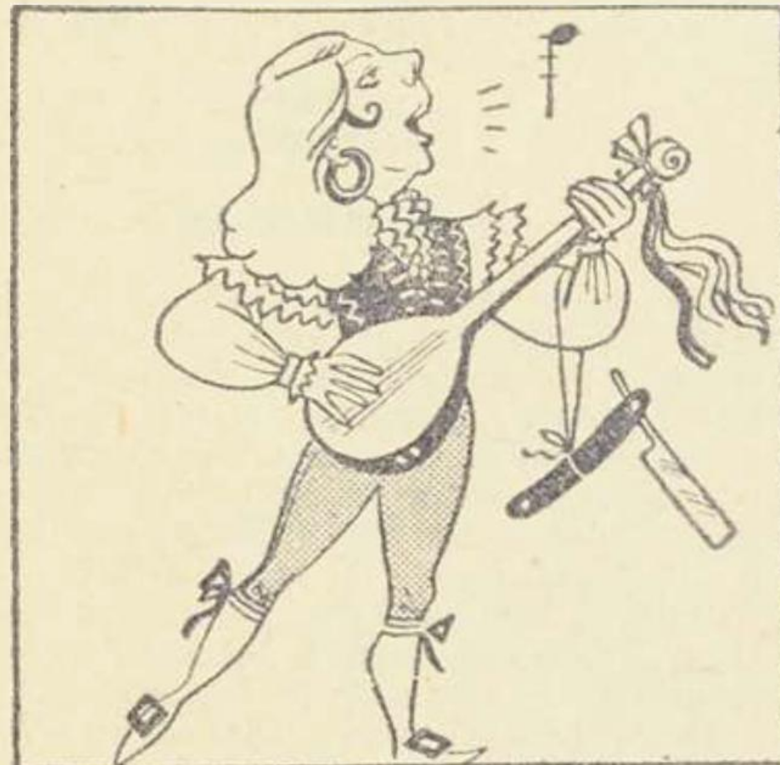
— A mór megtette kötelességét . . .

3.

A vezetőség legnagyobb gondja a műsorösszeállításnál a „hákni”. Hogy ez micsoda? Így becézik azt a gyakran előforduló jelenséget, amikor az énekes jól fizetett vendégfellépésért lemondja az operai előadást. Ilyenkor nagy a fejtörés az irodában. Ferencsik karnagy szigorú rendszabályt ajánlott: „Csak az az énekes mondhat le, aki igazolja, hogy mozijegye van.”

4.

Osváth Julia a sajtóra panaszkodik: agyondicsérték olyan szerepben, amelyet sohasem alakított. Mi sem akarunk lemaradni ebben a versenyben, ezért a Figaro címszerepében ábrázoljuk a művésznőt, abban a szerepben, amelyet előreláthatóan nemigen fog énekelni.

5.

Az adminisztráció hódítási vágyairól siránkoznak a művészek. Annyira terjeszkedik, hogy még a korrepetitorok szobáit is elfoglalta. Így aztán előfordult, hogy az amúgy is szűkre szabott szobácskákban két énekes próbált egyszerre — két dalműből. Képünk ezt a nagy pillanatot örökíti meg.

6.

Katona Lajos, a népszerű énekes szigorúan megbírálta az egyik díszletet. Különösen a halványzöld tapéta nem tetszett neki. Vesztére Udvardy Tibor így tromfolta le:

— Még te kritizálod a díszleteket? Te, aki olyan színvak vagy, hogy nem tudod megkülönböztetni Fekete Pált — Fehér Páltól.

Vándorgyűlést tartottak a fizikatudósok

Ahogy rajzolónk elképzeli . . .

Le a bürokráciával!

Így csúfitják Budapestet

1. A kétszínű ház

Nemrégiben nyílt meg a Thököly-út 6. számú ház ban egy pompásan berendezett Röltex üzlet és ugyancsak ebben a házban éli másodvirágzását a „Fehér ökörhöz" címzett vendéglő is. Ez idáig rendben is van. mert egy házban. ha két dudás nem is. de két üzlet nagyon szépen megfér. De az már nincs rendben. hogy az újonnan nyílt Röltex-üzlet tervezői csak éppen akkora darabot meszeltettek be és javíttattak meg az emlitett ház homlokzatából, amennyit a kirakott betűmennyiség pontosan megkíván. Mégpedig elütő színnel! Így most a Keleti-pályaudvarral szemben egy kétszínű ház éktelenkedik. Röltex az új. világos körítéssel és a „Fehér ökör" a régi alapon

SS-TÉR...?

Amikor a Baross-téri Bizományi Áruházat megnyitották. a betűk alatt átmeszelték a falat De nem egészen! Egy másfél méteres darabot nem festettek át! Lehet, hogy takarékossági szempontból, de az is lehet, hogy szándékosan Ki tudja? Egy azonban biztos a régi cégérnek a végtagjait már elfeleitették lemeszelni és az új feliráson kívül még a következő olvasható:

SS-TÉRI
ÉNZTÁRA

3. Sokszínű ház

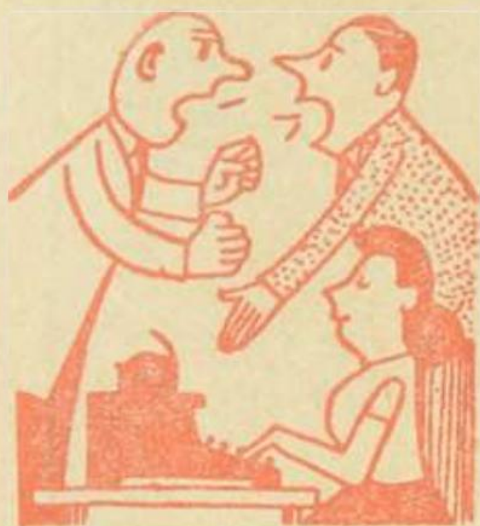
A Párisi-udvar szép. apró, géptéglából épült külsejét alaposan elcsúfították. Ahány üzlet. annyi szokás alapon a ház Felszabadulás-térre néző oldalán a téglákat különböző színekre mázolták. A Jégbüfé oldala barna. fehér téglaközökkel, az utána következő Cipőbolt pedig világosbarna, fehér fugák nélkül. A mellette lévő és megnyitás előtt álló Női Cipőbolt téglái sötétbordók lettek, fehér fugával... Ez az új, erőteljes szín verettenül uralja a mezőnyt. Utána még egy kis téglacsík következik. Ez olyan, mint a Jégbüfé téglája.

Így csúfítják el a mi szép fővárosunkat... Egyre több helyen látni felemás, tarka házfalakat. Kitől kapnak a tervezők és festők engedélyt arra, hogy csúfot űzzenek a „Szép Budapestért"-mozgalomból?

Bernáth Ede

Miért büntetik a tanut is?

A IX. kerületi Lakáskarbantartó KTSZ Angyal-utca 36. szám alatt lévő irodájában dolgoztam, mint gyors- és gépíró. Egy áprilisi napon a KTSZ elnöke és az egyik részlegvezető valamilyen

okból kifolyólag összevesztek. Ennek a civakodásnak, — akarva, nem akarva — szem- és fültanúja voltam. Akkor még nem is gondoltam, hogy valamikor ennek én leszek a kárvallottja. Az történt, hogy férjemmel együtt vidékre kerültünk és én június elseje óta a Mezőhegyesi Állami Gazdaságnál dolgozom. A fenti ügyre már alig emlékeztem, amikor augusztus 18-án idézést kézbesített a posta mint tanút megidéztek. Mit tehettem? A törvény törvény, az idézés idézés, el kell mennem.

A tárgyalás napján Mezőhegyesről felutaztam Budapestre, hogy megtegyem tanúvallomásomat. Ez meg is történt... Amikor a tárgyalás véget ért, megkérdeztem a birótól, hogy mikor és hol kapom meg az utazási költségemet. Azt válaszolta, hogy kérjem attól a pénzemet, aki nekem Budapestről Mezőhegyesre továbbította az idézést, mert ők csak helybeli tanút idézhetnek meg.

— Honnan tudhatom meg, hogy az idézést ki irányította Mezőhegyesre? — kérdeztem a birótól. — Ki fogja megfizetni a 163.20 forint utazási költségemet?

— Egyezzen meg a felperessel, vagy az alperessel: valamelyik majd csak kifizeti, hiszen nekik volt érdekük, hogy megjelent a tárgyaláson — felelte a biró.

Szót fogadtam és mindkét féllel megpróbáltam kiegyezni, de ők nem voltak hajlandók fizetni. Hosszas kérés és érvelés után a felperes végre megigérte, hogy egy-két napon belül megküldi nekem a pénzt, menjek csak haza „nyugodtan"

Most azonban már kezdek nyugtalan lenni és úgy látom, hogy a Ludas Matyi közbenjárása nélkül a pénzemet soha nem kapom meg

Vilmos Lászlóné
Mezőhegyes, Zója-telep 1

Ludas Matyi elintézte

A Dióhéjban közlemény jelent meg, melyben a ráckevei utasok panaszolják, hogy egyes kocsitípusokon nincs kellő mennyiségű csomagtartó és ruhafogas. A csomagtartók felszerelésére nincs lehetőség, de a fogasok felszereléséről intézkedtünk.

MÁV Igazgatóság. Bp.
Bedő József ig. h.

A balatonszéplaki dolgozók panaszát orvosoltuk. Az 1217. számú vonat október 3-tól kezdve Balatonszéplak felső megállóhelyen reggel 7.30 órakor megáll.

KPM Vasúti Főoszt.
8. Forg. Szakoszt.

„Napfény. vagy selejt" cím alatt megjelent panaszom elintéződött. A napfény-égőt megjavították. Köszönöm a gyors segítséget!

Somogyvári Sándor
Budapest.

Az érdekeltek hozzászólnak

A „Reszelő" cimű cikkel kapcsolatban vizsgálatot inditottunk. Kitünt, hogy a reszelő keménységével nincs hiba, de a fogak rossz kiképzése miatt a szerszám reszelő céljára nem megfelelő. Egyébként a kifogásolt reszelő a diósgyőri gyár készitménye.

Pintye János ig.
Bp. Reszelőgyár

Ráfizetnek?

Olvasom a villanyoszlopra ragasztott cédulán: „Elcserélném 2 szoba-összkomfortos lakásomat hasonlóért a XIV. kerületben! Ráfizetek!"

„Jóljövedelmező házmesterségemet elcserélném szobakonyhás lakásért! Ráfizetek!"

Egy kirakatban láttam kiírva:

„Használt rádiókat cserélek! Ráfizetek!"

Most már csak azt szeretném tudni, miért akarnak mindenáron cserélni, mikor már előre tudják, hogy „Ráfizetnek!?"

FONTÁNYI MIKLÓS
Egyetemi Nyomda

MOZIT!

A mult évben községünk mozit kapott. Most ősszel a helybeli iskola egyik osztálya, helyszüke miatt beköltözött a mozihelyiségbe Az iskola igazgatója nem akar beleegyezni abba. hogy a tanítás után filmelőadás is legyen Mi viszont szórakozni szeretnénk!

Szigethalom község dolgozói
(Száz aláirás)

Betétkönyv — bürokrácia

Nyereménybetétkönyvet váltottam ki az OTP sztálinvárosi fiókjában. A mult hónapban elvesztettem. Amikor ezt az intézetben bejelentettem. törvényes eljárásra utasitottak. Bejelentést tettem a sztálinvárosi rendőrségen, majd pedig a sztálinvárosi közjegyzőnél is. Időközben a betétkönyv megkerült. s a rendőrségi feljelentést visszavontam. Ugyancsak bejelentettem a betétkönyv megkerülését a közjegyzőnél is. Ez utóbbinál azt a felvilágositást kaptam, hogy az eljárást le kell folytatni, s egy év letelte után intézkedni fognak az OTP-nél, hogy a betétkönyvet semmisitsék meg, a betétet pedig fizessék ki.

Ezen eljárás érthető, ha a betétkönyv nem kerül elő. De érthetetlen a jelen esetben, amikor a betétkönyv megkerült. Miért kell a betétkönyvet megsemmisiteni. amikor az a tulajdonosánál van? Miért nem használhatja az eredeti tulajdonos a betétkönyvet továbbra is? (Vajjon, ha a motorkerékpáromat ellopják és visszakerül, azt is megsemmisitik?) S végül is. miért kell az intézkedésre egy évig várni?

Plánky Gyula.
Sztálinváros. 26 2.
Városép. V.

A Vas- és Edénybolt Igazgatósága a következő felhívást kapta:

10.318. sz.
FELHIVÁS!

Felhivom, hogy Vas- és Edénybolt jogi képviselője 1954. évi IX. hó 22. napján 9 órakor kihallgatás céljából a fenti hivatal helyiségében, III emelet 7. ajtószám alatt alulírott előadónál okvetlenül jelenjen meg.

Budapest, 1954. évi IX. 18.

Brantner Lajosné
előadó

★

A Vas- és Edénybolt jogi képviselője nem jelenhetett meg a kihallgatáson, mert a felhíváson semmi nyoma nem volt annak, hogy ki küldte. Ha Brantner Lajosné előadó erre a napra mindenkinek ilyen felhívást küldött, akkor senki sem jelenhetett meg. És akkor kinek adott elő szeptember 22-én az előadó?

Ez aztán apróhirdetés!

Az Északmagyarország cimű lap szeptember 22-i számában ezzel a szöveggel jelent meg egy apróhirdetés

> Avason romos pincét vennék, esetleg lyukat. Kovács. Palóczi utca 23 szám. 366?

Vajjon létrejött a vásár?

Ugyanaz, de mégse

— De hát ugyanott vettem az anyagot, ahol te . .

— Az lehet. De az a vég, amiből neked vágtak, biztosan „hóvégi hajrában" készült

Telegdy János-utca 12

A telefonáló, akitől a fenti cimet kaptam, csak annyit mondott:

— Legyen szives, látogasson meg délután — és közben hangosan nevetett. A kiváncsiságtól hajtva, indultam rejtélyes utamra.

— Szálljon le kérem az Üllői-úton, — oktat a kalauz, — aztán menjen vissza egy utcát. Az a Práter-utca. Azon menjen végig és majd megtalálja a Telegdy-utcát.

A Práter-utcán egyik keresztutca a másikat érte. de Telegdy nem volt egy sem. Se János, se István. Az első tizenkét ember. akit megszólitottam, nem hallotta sohasem a Telegdy nevet. A tizenharmadik hallotta.

— Menjen csak egyenesen tovább a Papgödörig. ott van — mondta.

Mentem. Sokat és sokáig. Csak az oktondi nótafaragók találhatták ki, hogy: messze van a Mester-utca vége... Mert még nem mentek a Práter-utcán a Papgödörig.

Biztonság okából a Nagytemplom-utcánál újból érdeklődtem egy öreg bácsitól.

— Az előbb mondták, hogy talán a Papgödörnél lesz — kapaszkodtam az utolsó szalmaszálba.

— A Papgödörnél? Mondasz valamit. Ott talán van ilyen utca. No. akkor továbbmész a Práter-utcán még egy jó darabon és ott lesz a Papgödör

— Tessék már mondani, mi az a Papgödör? — hozakodtam elő a kiváncsiságomat piszkáló kérdéssel.

— Az, fiam, egy tér. Azelőtt gödör volt. Körülötte a házakat papok épitették, ezért papgödör...

A kedves bácsit már régen nem láttam, amikor elémtárult a maga pompázó sivárságában egy tér: a Papgödör. Rögtön ezután észrevettem egy szép táblát, amelyen ez áll: Telegdy János-utca...

A tábla, mint mondtam, áll, az utca is áll. Csak én ültem le a csodálkozástól, mert a Telegdy-utcán nemhogy 12, de egy fia ház sincs.

Fal az egész. Az utca is és a cim is.

Most értettem meg a titokzatos telefonáló nevetését. Ő biztosan megjárta már a Telegdy János-utca kálváriáját és előre örült, hogy én is megjárom. Megjártam.

Ezek után már egyebet nem kivánunk, sem a telefonáló, sem én, csak annyit, hogy az utca boldog keresztapja, névadója itt a Telegdy-utcában kapjon lakást. Válogathat: akár a hatba, akár a tizenkettőbe.

Gera Mihály

Hol a bútor?

Szabó Pál bányász. (Kunmadaras) panaszolja, hogy a kunmadarasi Asztalos KTSZ-ben ez év elején konyhabútort rendelt. A bútor szállítási határideje: május 20. volt. Azóta, befizetett pénzéért, csak igéretet kapott, de bútort nem. Féléve igérgetik, hogy a „jövő héten" belefognak a munkába.

Zuhanyt!

A visegrád-gizellatelepi üdülőkorházban erősödnek, híznak a lábadozó dolgozók, Ezen a gyönyörű helyen reggelenkint tumultuózus jelenetek játszodnak le a szűk fürdőteremben A három zuhany alatt mintegy 40—50 ember szorong és legalább kétszerannyian várják a melegvizet. A zuhany és

a négy fürdőkád hetenként csak háromszor használható. Könnyű elképzelni, milyen lárma, tolakodás van a zuhanyok körül. Szereljenek fel legalább még 4—5 zuhanyt a visegrádi üdülő fürdőtermében

A beutaltak

LUDAS MATYI. Főszerkesztő: **GÁDOR BÉLA.** — Felelős szerkesztő: **FÖLDES GYÖRGY.** — Szerkesztő: **TABI LÁSZLÓ.**
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. telefon: 222—271 221—293 — Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon 221—285
Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda Ü. V. Lapterjesztési ügyek: V. József nádor-tér 1 Telefon: 183—022, 180—350.
Szikra Lapnyomda Budapest. VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály — **Példányszám: 370.000**
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.